

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZOMBAT november 20.

319. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

Télen megtartják a tartományi választásokat és így a Vajdaság hamarabb hozzájut a kerületi autonómiához, mint a községi önkormányzatokhoz. A természetes folyamat az volna, hogy a nagyobb önkormányzati egységek a kisebbekből tevődjenek össze, azonban az illetékes körök szerint még mindig aggályos a Vajdaság teljes közigazgatási önrendelkezésének helyreállítása. Erre mivel felénk valami kevés fogékonyság mutatkozik a tartományi autonómia jelentősége iránt, hiszen annak előnyei egyelőre még ismeretlenek a közvélemény előtt. Ezzel szemben a községi önkormányzat hiányát igen súlyosan megérzi a Vajdaság népe nemzetiségi különbség nélkül mindazokban az untig hangoztatott anomáliákban, amelyek a központi adminisztráció természetében gyökereznek. A horribilis pótdadók és a nyomasztó közigazgatási mizériák egyik alapvető oka a nép speciális helyi igényeit figyelmen kívül hagyó kinevezési rendszer. A Vajdaság minden társadalmi osztálya, szociális rétege és politikai pártja követeli a községi autonómiát, mert nyilvánvaló, hogy a bajok nagy része csak ennek az alkotmányban biztosított jognak birtokában háritható el. Amde a községi önkormányzat megvalósítását sürgető megcáfolhatatlan érvek egész tömegét paralizálja a nacionalizmus azzal az egy argumentummal, hogy a nemzeti szempont, az államérdek óvatosságra kötelez azzal az ország-résszel szemben, ahol a községek tekintélyes hányadában a lakosság többsége magyar vagy német. Még megesk, hogy Topolán, Sztarakanisán, Horgoson vagy Maliidjosen magyar lesz a képviselőtestület és az előjáróság. Ez a legkézzelfoghatóbb skrupulus, ami a kérdés körül elhangzott vitából kihámozható. Hivatkozunk-e arra, hogy ha ez bekövetkezik, az állam egységének és nemzeti presztizsének semmi csorbája sem származik belőle? Utaljunk Csehszlovákiára, ahol a németek már helyet foglalnak a kormányban és rövidesen a magyarok is miniszteri tárcát kapnak? Vagy beszéljünk Romániáról, ahol szintén nem homályosította el a nemzeti eszme fényét az a körülmény, hogy Marosvásárhelynek Bernády György a polgármestere? Akármilyen frappáns bizonyítékot hozunk is fel, a tény mégis az, hogy azok, akikről a Vajdaság községi autonómiája függ, ragaszkodnak a maguk skrupulusához és ez nagyobb sullyal esik a lábba, mint ez kötetekre rugó tárgyilagos okfejtés.

*

A Vajdaság községi autonómiájának kiépülése kétségtelenül a nemzetiségek miatt késik. Nyolc év alatt eljutottunk odáig, hogy a faji többséghez tartozó pártok kivétel nélkül hangsúlyozzák úgy a magyar, mint a német kisebbség loyálisát és nyilatkozataikban fenntartás nélkül a nemzetiségek polgári jogegyenlőségének álláspontjára helyezkednek. Ez a szóbeli előzékenység is örvendetes haladás az első idők harcias szellemű igéihez képest, azonban a kedvezőtlenebb atmoszférából megmaradt tényleges sérelmek ilyen ráolvasásterü gyógyzóddal nem orvosolhatók. A jugoszláviai magyar-

ság minden vonalon, az államélet valamennyi vonatkozásában hűségesen állja kötelezettségeit és nem vonja ki magát az áldozatkészség parancsai alól sem. Nemzetiségéből folyó panaszait a legszigorubb alkotmányosság és rigorózus törvénytiszteltetel keretein belül juttatja kifejezésre és ha egy kisebbség politikai agitációja bűn volna, e tekintetben sem érhetné vád. Nem indokolatlan tehát az a várakozás, hogy a faji többség részéről kiérdemelt elismerés a szavak légnemiségéből végre egyszer már a tettek szilárd hal-

mazállapotába sűrűsödjék.

*

Az a kérdés, hogy jogosult-e a kisebbségek nemzetiségi alapon való politikai szervezkedése, állandóan napirenden van. Legutóbb Avarescu román miniszterelnök jelentette ki, hogy nem barátja a kisebbségi organizációknak, de számolniuk kell velük. Nálunk is időről-időre felbukkan az a felfogás a kormányzópartok, sőt az ellenzék oldalán is, hogy a kisebbségek jobban tennék, ha nem faji hovatartozás, hanem gazdasági rétegződés szerint vennének részt

a politikai életben. Mindig mondtuk, hogy a nemzetiségi pártalakulás nem lehet öncél, csak eszköz a kisebbségek programjának szolgálatában és a faji többség bölcs belátása a jogos igények kielégítésével kihuzhatná a gyékényt a nemzetiségi pártok lába alól. Az a politika azonban, amely szerint egy országrésztől meg kell vonni a községi önkormányzatot, mert nemzetiségek is laknak benne, csak propaganda amellett, hogy a nemzeti kisebbség külön pártba tömörülve küzdjön az elfogultság ellen.

Keddig elnapolták a parlamentet

Nincs kész törvényhozási anyaga a kormánynak — Demokrata államban decentralizálni kell a közigazgatást — mondja Markovic Voja

Három napra kizárták a parlament üléseiről egy montenegrói föderalista képviselőt

Beogradból jelentik: A politikai helyzetben a központi igazgatásról szóló törvény meghozataláig előreláthatólag semmi fontos változás nem áll be. A radikális klubnak nagy érdeklődéssel várt ülését napról-napra halogatták és

a pénteki napon a parlamentet is kénytelen volt a kormány elnapoltatni, miután egyetlen előkészített törvényjavaslat sem áll a szkupstina rendelkezésére.

A bizottságokban szorgos munka kezdődött, hogy mihamarabb elkészítsék azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a parlamentnek le kell tárgyalni. A törvényhozó bizottság a központi igazgatásról szóló törvényt vette elő és felhívatkozta a büntetőtörvény tárgyalását, mert mindenekelőtt a központi igazgatásról szóló javaslattal akar végezni. A pénzügyi bizottság a költségvetési vitát elkészítő munkálatokat végzi el: megvizsgálja az egyes állami intézményeket, letárgyalja a közlekedés problémáit, különös tekintettel a vasutépítésre és a tarifális kérdésekre.

A parlament ülés

A parlament pénteki ülése váratlanul viharos lefolyású volt. Drljevic Szekula montenegrói föderalista terjesztette be határozati javaslatot a montenegrói kolasinai járás csendőrségének magatartása miatt és a határozati javaslat indoklásául tartott beszédével nagy vihart keltett. Egyes erősebb kitételei miatt az elnök javaslatára a Ház három ülésnapra kizárta a parlament üléseiről.

Délelőtt tíz órakor nyitotta meg az ülést dr. Szubotics alelnök. Napirend előtt felolvasták Drljevic határozati javaslatát, amelyre Drljevic sürgősséget kért. A javaslat a belügyminiszter kötelességévé akarja tenni, hogy a főispánhoz intézett intelmével akadályozza meg a csendőri erőszakosságokat a kolasinai járásban.

Drljevic hosszan megindokolta javaslatát és felolvastott többek közt egy Kolasináról kapott táviratot, mely a csendőri erőszakosságokat panaszolja fel. A viszonyok nem javulnak — mondotta — a nép más akciót fog kezdeni. Az egyetlen párt,

amely némileg számot vetett a parasztság helyzetével, a Radics-párt volt, azonban ez is elvesztette energiáját a radikálisokkal kötött párt-szövetség folytán.

Az elnök többibben figyelmeztette Drljevicet, hogy fejezze be beszédét, ő azonban tovább folytatta az indokolást és hivatkozott arra, hogy milyen egyöntetű volt a felháborodás a fasiszták görzi erőszakosságai miatt. Hasonló egyöntetűsége hívta fel a parlamentet a montenegrói csendőrhatalóságok erőszakosságával szemben is. (Élénk tiltakozás a jobboldalon.)

Maksimovic Bózsó belügyminiszter azonnal válaszolt és kijelentette, hogy a sürgősséget nem fogadja el. A kolasinai járásban nincsenek csendőri erőszakosságok. Az, ami a Drljevic által felolvasott táviratban van, nem felel meg a valóságnak. Kizárólag arról van szó, hogy a rendőrhatalóságok nagyobb eréllyel látnak hozzá a rablóbandák maradványainak megsemmisítéséhez. Felolvasott a belügyminiszter egy hatósági kiáltványt, amelyben a Drljevic által felolvasott távirat tévedésének, Bulatovicnak rokonait a hatóságok rablóknak nyilvánítják.

Drljevic kért ismét szót és rámutatott arra, hogy a belügyminiszter a csendőri erőszakosságait komitációs üldözésnek akarja minősíteni. Ellensúlyozásul egyéb erőszakosságokat sorolt fel. A kolasinai járásban — mondotta Drljevic — nincsenek komitációs, hanem a csendőri erőszakosságok.

Szubotics alelnök: Megvonom öntől a szót!

Nagy lármá támadt erre és Szubotics alelnök elhagyta az elnöki emelvényt, annak jeléül, hogy az ülést felfüggesztette. Néhány perc múlva Szubotics alelnök visszatért és a következőket mondotta:

— Drljevic képviselő ur megsértette a házszabályokat és a parlament méltóságát és ezért...

Moskovljevic földmivespárti: Kobasica tegnap részegen jött az ülésre, mégsem utasították rendre.

Kobasica: Nem igaz.

Szubotics alelnök: Javaslom, hogy Drljevic beszédének a csendőriekre vonatkozó sértő kitételeit töröljék a

gyorsíró jegyzetéből. Az ülés végén fogok javaslatot tenni Drljevic képviselő ur sértéseinek megtorlására nézve.

A Ház többsége ezután a sürgősségi indítványt elvetette.

Áttérve a napirendre, egyhangúlag megválasztották a házszabályok 14. szakaszának módosítására, valamint a monopolbüntetések elengedéséről szóló javaslat tárgyalására kiküldendő bizottságok tagjait. Vita nélkül elfogadták a panasz- és kérvénybizottság jelentését, majd Szubotics alelnök javaslatot tett, hogy Drljevic képviselőt három napra tartsák ki a parlamentből.

Drljevic hosszabb beszédet mondott védelmére. Hangsúlyozta, hogy a képviselőnek joga van kritikát gyakorolni. Nyilatkozatait tisztességes emberek vallomásával tudja fedezni. Nem ő, hanem az elnök sértette meg a házszabályokat, amikor ok nélkül elhagyta az elnöki széket. A horvát szábor történetéből hozott fel példákat arra, hogy sokkal súlyosabb kitételekért nem sújtották büntetéssel a szónokokat. Többek közt a szábor egyik képviselője egyszer azt monddta, hogy a monarchia infámia.

Uzunovic miniszterelnök ingerületen pattant fel a helyéről és így szólt:

— Ezek a szavak nálunk nincsenek megengedve képviselő ur. (Általános zaj.)

Drljevic beszéde után az elnök szavazásra tette fel a kizárási indítványt. Markovic Pera demokrata szórt kért a házszabályokhoz, azonban az elnök azt megtagadta. Végül a Ház többsége a kizárási indítványt megszavazta.

Az ülés félegykor ért véget. A legközelebbi ülést az elnök keddre tűzte ki, amikor a nemzetközi munkaügyi konvenciók kerülnek tárgyalás alá.

Dobroviljac-küldöttség a parlamentben

Péntek délelőtt kétszáztagu dobroviljac küldöttség jelent meg a parlamentben. A küldöttség tagjai a felsőbánati Alekszandrov, Srpska Crnja és Leonovac községekből valók és azért jöttek, hogy tiltakozzanak a Csekonics-birtokon levő föld-

jeik elvétele ellen. Csekonics András gróf ugyanis visszakapja a super maximumot és így sok dobrovoljac elveszti a földjét.

A küldöttség először a radikális klubot kereste fel és *harcias hangulatban tüntetett a kormány ellen.* Uzunovics miniszterelnök a dobrovoljacokat az agrárreformügyi miniszterhez utasította, ők azonban Pribicsevics Szvetozár, majd Seteyrov Szlavkót keresték fel, akik megígérték, hogy mindent elkövetnek érdekükben.

A dobrovoljacok zajos fellépése parlamentben kínos hatást keltett.

A központi igazgatásról szóló javaslat vitája a törvényhozó bizottságban

A törvényhozó bizottság délutáni ülésén megkezdte a központi igazgatásról szóló törvényjavaslat általános vitáját.

Demetrovics Juraj Pribicsevics-párti hosszabb beszédben bírálta a javaslatot, amely szerinte nem kielégítő, mert *arra sincs garancia, hogy valóban csökkenteni fogják a minisztériumok számát.* Hangsúlyozta, hogy nem bíz a kormány őszinteségében és bejelentette, hogy pártja a javaslat ellen szavaz. *Hohnyecz* szlovén néppárti hasonló szellemben bírálta a javaslatot, majd *Marinkovics* Voja demokrata szólalt fel.

— Valójában — mondotta *Marinkovics* — a törvény semmi változást nem hoz az ország közigazgatásában. Mindegy, hogy meghozzák-e vagy sem, a közigazgatás továbbra is rossz marad.

Hogy rossz a közigazgatás, annak elsősorban az az oka, hogy túlságosan centralisztikus.

Ma nem a minisztertől függ a közigazgatás és nem is a tisztviselőktől, hanem maga a berendezés olyan, amely a legkitünőbb tisztviselői személyzet mellett sem teszi lehetővé a jó közigazgatást.

Az erős centralizmust nemcsak most, hanem régebben sem lehetett megvalósítani.

Elég csak arra gondolnunk, hogy Nagy Frigyes, József császár, akik nagy hívei voltak a centralizmusnak, napi tizenhat órát dolgoztak, hogy csak a legszükségesebb munkát elvégezhessék. *Demokrata* államban nem centralizálni, hanem decentralizálni kell a közigazgatást, ha azt akarjuk, hogy a polgárok és az ország javát szolgálják. A mai rendszer mellett a miniszternek sincs hatalma és valóságos befolyása az ügyek intézésére, főleg, ha valami jót akar keresztülvinni.

Okos reformot nálunk a miniszter is a legnagyobb nehézség mellett tud megvalósítani.

Csak rossz dolgok elintézésére van még hatalma. A valóságban mindent a miniszteri tisztviselők intéznek és rezortügyekben a miniszter teljesen az ő befolyásuk alatt áll. Az igazi demokrácia azt jelentené, hogy a végrehajtó hatalom intézésében is befolyása legyen a népnek, de hogy lehet erről beszélni, mikor a miniszter is csak aláír és nem intézkedik.

Azzal, hogy a miniszteri tisztviselők minden aktát a miniszterrel iratnak alá, voltaképpen szabadulnak a felelősség alól és felelőtlenül intézik az állam ügyeit.

Éppen ezért tartom szükségesnek a decentralizációt, amely sokkal nagyobb felelősséget ad az államügyek intézésében.

— Nemcsak decentralizációra volna szükség, hanem dekoncentrációra is.

A közigazgatás érdekei kívánják, hogy a főispánoknak valódi hatalmat adjanak.

Ma minden ügyben a minisztériumok maguknak tartják fenn a döntés jogát és a főispánnak minden minisztérium parancsolhat. A mai főispáni hatáskör tulajdonképpen csak annyi, hogy a főispán mindenféle lényegtelen dologból titkos és bizalmas aktákat csinál, intrikál és árulkodik,

azonkívül Beogradba szaladgál, mert a minisztérium még a tisztviselők szabadságolását és a szolgák kinevezését is végeredményben magának tartja fenn.

A mai helyzet visszasságát legjobban bizonyítja az a rengeteg sok deputáció, amely napról-napra látható Beograd utcáin.

Minden államérek ellenére szegény emberek kényszerülnek napokat eltölteni a fővárosban, pénzt kiadni, hogy apró-cseprő ügyeiket itt elintézzék.

— A beteriesztett törvényjavaslat rossz. Nem a minisztériumok hatáskörét kellett volna megállapítani, hanem a hivatalok hatáskörét. Mert azt eddig is tudta mindenki, hogy melyik ügy tartozik a szociálpolitikai minisztérium hatáskörébe és melyik a külügybe. Legfőképpen pedig garanciákat kellett volna keresni arra, hogy az aktákat el is intézzék és hogy azok nem vesznek el kézen-közön, nem sülyednek el a tisztviselők fiókjában.

A minisztériumok likvidálásának idejét nem tartja *Marinkovics* megfelelőnek. Semmi értelme sincs annak, hogy a vallásügyi minisztérium likvidálására egy évi határidőt adnak, holott csak annyit kellett volna elegendőnek, hogy az osztályfőnökök ezután az aktákat vigyék át az igazságügyminisztériumba aláírás végett.

Hosszasan beszélt az agrárreform-minisztérium likvidálásáról is, ahol a tisztviselőknél az az érdekük, hogy minél tovább elhúzzák az agrárügyek végleges intézését, nehogy ők feleslegessé váljanak. Hosszu-

nak tartja a kétesztendős likvidálási határidőt.

Beszédét azzal fejezte be, hogy nem azért nem fogadja el a javaslatot, mert a kormánynak kellemetlenkedni akar, hanem *tárgyi okokból kénytelen azt visszautasítani.*

Pasics Rada bankszámlái a vizsgálóbizottság előtt

A parlamenti vizsgálóbizottság péntek délelőtti ülésén felolvasásra került az a jelentés, amelyet *Szubic* Sztanimir kereskedelmi miniszteri biztos terjesztett be a zagrebi Szlovenszka Bankában és annak beogradi fiókjában megejtett könyvvizsgálat eredményéről. Különösen *Pasics Rada*, *Milics* igazgató és *Milicsné* számláival foglalkozik a jelentés, amely részletesen közli *Pasics Rada* folyószámlájára történt összes be- és kifizetéseket. Ezek között meglehető a nyoma a nevezetes kétmillió csehszlovák koronás csekknek, valamint annak a hatszáz-ezer dináros betétnek, amely *Lacro*ma szigetének *Windischgrätz* hercegtől való megvásárlásával volt összefüggésben.

A minisztertanács ülése

Péntek este a kormány ülést tartott, amelyen kizárólag az adóegységesítési törvényjavaslattal foglalkoztak. Megvitatták a javaslatnak azokat a szakaszait, amelyeket a parlamenti bizottság függőben hagyott a két kormányzópárt ellentétes felfogása miatt. A vitás szakaszokra nézve teljes megegyezés jött létre, úgy, hogy a parlamenti bizottság a jövő héten ismét tárgyalás alá veheti az adóegységesítési javaslatot.

Lengyelországban visszaállítják a monarchiát

A kiskoru Radziwil herceg helyett Pilsudszki fogja gyakorolni a királyi hatalmat

Berlinből jelentik: Varsóból érkező jelentés szerint

Lengyelországban küszöbön áll a monarchikus államforma restaurálása.

Jól informált körök szerint a Radziwil hercegi kastélyban legutóbb megtartott főnemesi konferencián Pilsudszki tábornagy is résztvett és maga is elfogadta a lengyel főnemeseknek azt az álláspontját, hogy Lengyelországban a legrövidebb időn belül ki kell kiáltani a királyságot.

A lengyel trón tudvalevőleg *Sixtus Bourbon* pármái hercegnek, *Zita* ex-királyné fivérének ajánlották fel, aki azonban azt nem fogadta el. A lengyel trón legvalószínűbb jelöltje most *Dominikus Radziwil* herceg, aki még csak tizenöt éves és egyetlen fia *Hieronimus Radziwil* hercegnek.

A fiatal *Radziwil* herceg nagykorúságáig a királyi hatalmat *Pilsudszki* tábornagy venné át, akit az ifjú uralkodó gyámjává fogják kirendelni.

Önvédelemből agyonlőtte az apósát egy becskerekai földműves

Véres családi dráma Becskerek határában

Becskerekről jelentik: Végzetes kimeneteli családi dráma játszódott le csütörtökön este Becskerek határában.

Muzsila községtől nem messze lakott *Hódy* András ötvenkét éves földműves, aki már hosszabb ideje rossz viszonyban élt feleségével. Az elmúlt este részegen ment haza *Hódy*, belekötött az asszonyba és

úgy összeverte, hogy az félelmében átmenekült a szomszédban lakó vejéhez, *Sándor Péter*hez.

Hódy utána ment az asszonynak, aki *Sándor*éknál elbújt a belső szoba egyik sarkába. *Sándor József* és felesége kérélni kezdték a földművest, hogy ne bántsa feleségét. *Sándor Péterné* heves szavakkal szemrehányást tett az apjának, aki erre neki esett és

az áldott állapotban levő fiatalasszonyt a földre rántotta és össze-rugdosta.

Sándor Péter elrántotta apósát és figyelmeztette, hogy azonnal hagyja el a házat, mert különben baj lesz. *Hódy* erre a vejének támadt, kétszer arcul-

ütötte és kiteszkolta a szobából. *Sándor* a falról lekapta *flóbert* puskáját és abból felszólitotta apósát, hogy hagyja el a házat. *Hódy* még ekkor sem tárgyalt, elkapta a puskacsövet, előrántotta kését és le akarta szurni vejét. A fiatalember látva a veszélyt, elsütötte a fegyvert;

a golyó szíventálalta *Hódyt*, aki nyomban összeesett és meghalt.

Sándor Péter az eset után azonnal a csendőrségre ment, ahol letartóztatták és bekisérték a becskerekai ügyészség fogházába. Az ügyészségről péntek délelőtti *Mijatovics* Szlavkó vizsgálóbíró és dr. *Magyar Károly* törvényszéki orvos kiszálltak a helyszínre. *Magyar Károly* dr. felboncolta a holttestet és megállapította, hogy a golyó a szíven hatolt keresztül és azonnali halált okozott. A vizsgálóbíró által kihallgatott tanúk

egyértelműen azt vallották, hogy *Sándor Péter* önvédelemből lötte le apósát,

akit az egész környék mint részeges és izgága embert ismert.

Splitből Noviszadra szállították a bélyegtolvaj topolai tisztviselőt

Három évi olaszországi kalandozás és hat havi börtön után került vissza Nov szadra

Noviszadról jelentik: *Petyár Máté*, a bélyegtolvaj zsabali és topolai járásbírósi hivatalnokot a spliti rendőrség pénteken beszállította a noviszadi ügyészség fogházába.

Petyár Máté hosszabb ideig a bélyegtolvaj és zsabali járásbírósnál, majd mint iktatóhivatalnok alkalmazva és az idő alatt a keze közé került okmányok keresetéről leszedte az okmánybélyegeket, vegyi uton eltávolította rólok a felülbélyegzést és azokat *Szubotica* forgalomba hozta.

A szubotica kerületi pénzügyigazgatóság tudomására jutott, hogy *Szubotica* nagy mennyiségű és nagyértékű ilyen okmánybélyeg van forgalomban és saját közegével figyeltette meg az okmánybélyeg elárúsító helyeket, ahova rövidre rá tényleg hoztak is ilyen okmánybélyegeket, amelyeket áron alul kínáltak megvételre. *Ljustin Nikola* pénzügyőr tettenérte az elárúsítót, akit csak hosszabb izgalmas hajszu után tehetett elfogni. Ekkor kiderült, hogy a belyegcsaló *Petyár Máté* járásbírósi hivatalnok, akit letartóztattak és több hónapi vizsgálati fogság után rendőri felügyelet alatt szabadlábra helyezték.

Petyár Máté kiszabadulása után nyomban megszökött és Olaszországnak vette útját. Három évig Olaszország különböző városaiban csavargott, ahol fantasztikus módon tartotta fenn magát. Amikor már azt hitte, hogy büne elévült, visszatért, de nem jött a Vaidaságba, hanem Splitbe, ahol hamarosan lefoglalták, mert Splitben is számos csalást követett el. A spliti törvényszék a Splitben elkövetett csalásokért hat havi börtönrre ítélte, amelyet most töltött ki *Petyár*, akit szabadlábrahelyezés heivett a noviszadi ügyészség fogházába kísérték. *Petyár* bünygyét a noviszadi törvényszék decemberben fogja tárgyalni.

Az „októberi vacsora“ résztvevői a bíróság előtt

Tizenkét vádlottat idézett meg a budapesti törvényszék a december 18-iki főtárgyalásra

Budapestről jelentik: December 18-ára tűzte ki a törvényszék az emlékezetes októberi vacsora résztvevői ellen indított bünygy főtárgyalását. A vacsorát, mint ismeretes, 1923 október 31-én tartották a Royal-szállóban a forradalom évfordulóján. Ezen a vacsorán több beszéd hangzott el, amelyek részben a forradalmat dicsőítették, részben pedig egyes szónokok a köztársaság mellett tettek hitvallást s többiben éltették *gróf Károlyt Mihályt*. A vacsorán jelenlevő rendőrtisztviselő feljelentésére bünygy eljárás indult a résztvevők ellen a királyság intézménye ellen elkövetett büntett címén, mivel a résztvevők *gróf Károlyt Mihályt* zajosan éltették. A rendőrségen ebben az ügyben ötvennél több tanut hallgattak ki

A december 18-iki főtárgyalásra idézték kaptak: *Vér Imre*, *Pikler Emil*, *Buzá Barna*, *Nagy Vince*, *Vass János*, *gróf Batthyány Tivadár*, *Vámbery Rusztem*, *Persán Adám*, dr. *Kollmann Dezső*, *Farkas István*, *Nagy Ernő* és *Vanczák János*.

Érdekessége a monstre bünpörnek az, hogy míg a rendőrségen számos, közel ötven főre menő tanut hallgattak ki a nyomozás során, addig a törvényszék mindössze két tanut idézett be a főtárgyalásra, egy pincért, aki a vacsorán felszolgált és egy gyárigazgatót, aki szintén jelen volt az emlékezetes ünnepségen, azonban a büncelekményeket, amelyekkel a többi résztvevőt vádolja az ügyészség, nem követte el. A vádat *Miskolczy* ügyész képviseli.

KISEBBSÉGI ÉLET

Mária román királyné tiszteletére legutóbb Newyorkban rendeztek fényes bankettet, melynek során néhány amerikai politikus a romániai kisebbségek helyzetét is szóba hozta. Az egyik politikus a következőket mondotta a királynénak:

— Felsőháza több millió idegen nemzetiségű polgár is lakik, ezek között a legtöbb a magyar, zsidó és szász. Ezek a kisebbségek szívósan ragaszkodnak őseik születési helyéhez. Kívánatos volna, ha a kormányzó hatalom védelmébe venné ezeket a kétségtelenül értékes elemeket. Ezt Románia jövője is megkívánja. Mi a véleménye erről felségednek?

— Az, hogy önmagának igaza van, uram — válaszolta a királyné. — Azonban az ön kívánságai már teljesedésbe mentek. Nálunk a kisebbségek egyenlő védelemben részesülnek a többségi polgársággal. Mi, románok szívesen fogadtuk idegen testvéreinket, akik az elfoglalt területeken maradtak és minden jogot biztosítottunk számukra.

Az erdélyi magyar párt is állást foglalt az üldözött olaszországi szlávok mellett. Jakabffy Elemér dr., a párt kisebbségi szakosztályának elnöke, aki Vilfannal az európai kisebbségek kongresszusán vállaltva dolgozott a kisebbségek érdekében, Vilfan József dr.-hoz kiszabadulása alkalmából a következő táviratot intézte:

— Öszinte örömmel értesültünk arról, hogy Mussolini miniszterelnök parancsára Ön szabadságát ismét visszanyerte. Reméljük, hogy kiváló tehetséggel továbbra is nagy ügyünk szolgálatában marad. Jakabffy Elemér dr., a romániai magyar párt kisebbségi szakosztályának elnöke.

Női tagozatot alakított a nagyszalontai magyar párt. Az alakuló ülésen Markovics Manó nyugalmazott főispán elnököl, aki megnyitó beszédében megállapította, hogy Nagyszalonta az első város, ahol a nők belekapcsolódnak a magyar párt aktív politikájába. A megindított mozgalom a legteljesebb sikerrel járt, mert a pártba már eddig is 544 női tag iratkozott be. Pálffy Gyula Irén beszélt ezután a Mohácsi-vész évfordulójáról és megállapította, hogy Mátyás király birodalmának szétomlását annak a magyar egységnek a hiánya okozta, amelyre a konstruktív munka szempontjából ma nagyobb szükség van, mint hármikor volt. Kövér Gusztáv és Hadházy Kálmán beszéde után az alakuló ülés lelkes hangulatban ért véget.

Az erdélyi egyházak és a magyar párt küldöttsége megjelent a kormány néhány tagja előtt. A küldöttséget Makai Sándor dr. református püspök vezette és tagjai voltak: Gyárfás Elemér szenátor és Willer József, a magyar párt parlamenti csoportjának főtitkára. A magyar delegátusok először Bucsán államtitkár, kisebbségi minisztert keresték fel, azután Goga Octavian belügyminisztert, akivel közölték, hogy a kisebbségek iskoláinak sorsáról elhatározó döntést kívánnak a kormánytól. A magyar küldöttség után a német párt és egyházak küldöttsége jelent meg előbb Bucsán, majd Goga miniszternél. A küldöttséget Hans Otto Roth dr. vezette és tagjai voltak: Pacha Ágoston temesvári apostoli helytartó és Blaskovics prelátnak. A kisebbségek küldöttségeiben résztvevő vezetői értekezések szerint úgy Goga, mint Bucsán miniszterek a legteljesebb jóindulatról biztosították a kisebbségek képviselőit és megígérték, hogy az előterjesztett kívánságokat a legközelebbi minisztertanács elé terjesztik.

Ujabb kiutasítással szereztek eredményeket a szlovén hatóságok. Az ipolysági rendőrség a legutóbbi napokban kézbesítette ki Breiner Sándor ipolysági lakosnak a zólyomi zsupáni hivatal kiutasítási végzését. A kiutasítást a zsupáni hivatal azzal indokolta meg, hogy

Breiner kereskedő terhes idegenné vált. A zsupániság önkényére jellemző az a körülmény, hogy Breiner 1905 óta lakik megszokás nélkül Ipolyságon, ott közéleti illetőséget szerzett, miután azonban illetőségi bizonyítványát a megyei hiva-

tal a hírhedt közigazgatási bírósági döntvény alapján megsemmisítette, a legújabb alkotmánytörvény, a lex Dérer alapján jelentette be a csehszlovák állampolgárságra vonatkozó elvitathatatlanság igényét.

Északkina szervezkedik a kantoniak ellen

A sanghaji csapatok teljesen el vannak vágva az északi tartományoktól

Londonból jelentik: Pekingből érkező jelentések szerint az északkini csapatok főparancsnokai Tien-Csinben tanácskozást tartottak, amelyen elhatározták, hogy minden erejükkel folytatják a harcot a kantoni vörös csapatok ellen.

Ennek a határozatnak azonban alig

van gyakorlati jelentősége, mert Sun Csuan-Fan sanghaji főparancsnok teljesen el van vágva az északi tartományoktól.

A meghódolt területeken a kantoni csapatok megkezdték a polgári közigazgatás megszervezését és igen sok tisztviselőt öszpontosítanak Hankauba.

Leégett egy svájci üdülőhely

Pusztító tűz 1650 méteres magasságban

Zürichből jelentik: Mürren üdülőhelyen, amely 1650 méteres magasságban fekszik a berni hegyvidéken, csütörtök este tűz tört ki. Az óriási szélben a lángok gyorsan terjedtek és péntek délelőttre az üdülőhely valamennyi szállodája lángokban állt. Délig teljesen leégett az Edelweisz-szálló, a Nacional és a Palace hotel, valamint a Pension Regina.

A tűz a nagy szélben átterjedt a közeli Mürren községre is, amelyet azonban sikerült megmenteni, azon-

ban a községeket körülvevő erdők is kigyulladtak és így a községet újabb veszedelem fenyegeti. A völgyből érkező tűzoltóság nagy erőfeszítéseket tesz, hogy a községet megmentsék.

Mürren klimatikus gyógyhely a berni kantonban, szép kilátással a Linzau hegységre és igen előkelő üdülőhely. Miután most az üdülőhelyen nincs szezon, a leégett szállodákban nem voltak vendégek, hanem ott csupán a személyzet tartózkodott.

A görög kormány szabadlábra helyezi Pangaloszt

A volt diktátor ellen nincs egyetlen pozitív vádpont sem

Athénből jelentik: Pangaloszt volt köztársasági elnököt csütörtökön átszállították Athénbe. A pyreusi kikötőben több ezren várták a volt diktátort, a tömeg azonban nem szidalmazta Pangaloszt, sőt elvéve éljenzés is volt hallható, amit a hatóságok nem is igyekeztek elnémitani. Politikai körökben biztosra veszik, hogy

Pangaloszt hamarosan szabadlábra kerül. Kondilisz miniszterelnök kivételes törvénye alapján tartják fogságban

Pangaloszt és ezek érvényüket veszítik, mielőtt megalakul az új alkotmányos kormány.

Pangaloszt semmiféle bűncselekménnyel nem vádolják és a volt köztársasági elnök ellen folytatandó vizsgálattal megbízott bizottságnak eddig egyetlen vádpontot sem sikerült megszövegezni a volt diktátor ellen.

ugy, hogy egészen bizonyosra vehető, hogy az új kormány el fogja rendelni Pangaloszt szabadlábra helyezését.

Szubotica gyárváros

Tizenöt évi községi adómentes éget kér a Gyáriparosok Egyesülete az új iparvállalatoknak — A legközelebbi közgyűlés foglalkozik a beadvánnyal

A felsőbácskai gyárosok egyesülete rendkívül fontos beadványt intézett a városi tanácshoz. A beadvány felhívja a várost, hogy adóelengedést és más kedvezményeket nyújtson az újonnan alakuló gyárvállalatoknak, hogy így a vállalkozási kedvet növeljék. A beadvány, amelyet Manojlović Dusan, az egyesület elnöke és Damjanović Milan irtak alá, a következő:

»Van szerencsénk megkérni a tekintetes Tanácsot, hogy szíveskedjék a kiszélesített tanács következő ülésén előterjeszteni, hogy a jövőben minden újonnan alapított szuboticiai iparvállalatnak engedjék el tizenöt évre az összes községi adót, földadót és illetéket.

Minden szociális és gazdasági ok amellet, hogy a kiszélesített tanács ilyen határozatot hozzon. Nézzük meg hazánk fejlett és kulturált városait: Zagreb, Split, Gornji-Karlovac, Szusakov, Bródot. Bród például száz katasztrális hold földet ajándékozott a vagongyár felépítésére és husz évre elengedett minden községi adót, pótdadót és illetéket. Gornji-Karlovac tizenöt évre enged el minden községi adót és in-

gyenes hajtóáramot ad. Split adóelengedéssel kívül földet és áramot ad.

A városok koncessziókat adnak az újonnan alapított gyáraknak és minden módon magukhoz csalogatják őket.

Ilyen engedmények nélkül nincsen gazdasági fejlődés egy városban sem. Sok külföldi vállalat akar Jugoszláviában gyárat alapítani, a városok koncessziókat adnak nekik, csak Szubotica alszik.

A külföldi tőkések mielőtt tudomást szereznek arról, milyen körülmények közt létezhetnek itt az iparvállalatok, hallani sem akarnak arról, hogy itt új gyárat létesítsenek.

Nemrég hozzánk fordult egy vállalat, amely szuboticiai tőkeérdekeltséggel akar gyárat alapítani Szubotican, azzal a föltétellel, ha elengedi a város a községi adót, pótdadót és illetékeket tizenöt évre.

Ez a legkevesebb, amit egy várostól kérni lehet. Ha Szubotica város gazdaságilag fejlődni akar, gondolkodás nélkül elfogadja ezt az előterjesztést. Ha mi nem törődünk városunk gazdasági fejlődésével, mások még kevésbé fogunk. Mi minden módon Szuboticiát kereskedelmi és iparvá-

rossá akarjuk fejleszteni.

Szociális szempontból beláthatatlan fontossága, hogy Szubotica iparvárossá fejlődjék.

A szegény, munkátlan népnek munkát, keresetet kell adni és ezt csak úgy lehet elérni, ha gyárakban adunk nekik munkát,

mert a munkának és keresetnek háboru-előtti forrásai eltűntek, megsemmisítette őket az agrárreform.

De nem elég csak felállítani új iparvállalatokat, hanem azokat fenn is kell tartani, fejleszteni. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha ezeknek a vállalatoknak engedményeket teszünk és pedig, ha

a községi és pótdadó maximumát száz százalékban állapítjuk meg és az összes illetékeket elengedik.

A beadványt a polgármesteri hivatalban nyújtották be és az illetékes körök belátván a kérés jogosságát, kilátásba helyezték, hogy a tanács pártolól fogja az ügyet a közgyűlés elé terjeszteni. Remélhető, hogy a közgyűlés méltányolni fogja a beadványban kifejtett okokat és elfogadja ezt a minden tekintetben helyes és a város fejlődését kedvezően elősegítő indítványt, amely lehetővé teszi, hogy az agrárreform miatt munkanélkül maradt földműves az iparvállalatoknál találjon munkaalkalmat.

A villanytelep átalakítása

okozza a világítási zavarokat Szubotican

Még néhány hétig tart az üzemi átalakítás, azután megszűnnek az üzemműzavarok

Az utóbbi időben egyre gyakrabban történik meg Szubotican, hogy a villamosvilágításban üzemműzavar támad és vagy az egész városban, vagy néhány utcában elalszanak a lámpák. Legutóbb csütörtök este volt üzemműzavar. Hat óra körül a lámpák az egész városban kialudtak és néhány percig sötét borult a városra, azután ismét felgyulladtak a lámpák, hogy a következő pillanatban újra elaludjanak. A folytonos üzemműzavar nagy elégedetlenséget kelt a város lakossága között és mindenünne panaszkok hangzottak el a villanytelep ellen.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa kérdést intézett a villamosfarsaság igazgatóságához az üzemműzavarok okáról. Kérdéseinkre a következő felvilágosítást kaptuk:

— A villanytelepen hónapok óta folyik az üzem újjalakítása. Az idők folyamán megnövekedett szükségletet már nem tudták a régi gépek kielégíteni. Új nagyobb gépeket kellett felszerelni, új turbinát, új kazánokat helyeztünk üzembe, ami maga után vonta a vezetékek megerősítését és az üzemi átalakítás most új kapcsolótábla felszerelésével fejeződik be. Amellett, hogy az átalakítási munkálatok folytak, természetesen megszakítás nélkül kell folytatni az üzemet és ez a kettős munka a dolog természetéhez képest nem mehet zökkenők nélkül.

— Ez a munka a közönség érdekében történik és a közönségnek belátással kell lennie. Az új kapcsolótábla felszerelése még körülbelül négy-hat hétig tart. Az új tábla hatalmas méretű és a legmodernebb beosztása van, kezelése könnyebb és üzembiztosabb a legnagyobb. Ha az egész áramszolgáltatást a régi tábláról az új táblára átszereltük, akkor az átalakítás — a világítási és ipari áramot szolgáltató üzemen — teljesen befejeződött és az üzemműzavar előidéző okokat kiküszöböltük. Hozzájárul ehhez, hogy öt vagon új kábelt fektettünk le.

— Amint a világítási áramot szolgáltató üzemet átszerveztük, a villamoskocsikat hajtó egyenáram központi kapcsolótábláját cseréljük ki. Ezt a munkát a téli holtszezonban befejezik és mint-hogy már most nyolc kilométer hosszú új vezetéket húztunk fel, tavaszra — lehetőség szerint — a villamosjáratokban sem lesz több üzemműzavar.

— A villamostelep átalakítása körülbelül két éve folyik és véglegesen csak egy év múlva fejeződik be új kocsiszin és egyéb épületek emelésével, de az üzemi átalakítás már csak pár hétig tart és a közönségnek még csak ezt a kritikus néhány hetet kell kivárni, hogy az üzemműzavarok végleg megszűnjenek.

Tagore Szuboticán

vagy a gyanus szakál miatt hindunak néztek egy beszarábiai kereskedőt

A kaftános ember szép csöndesen aludt a vasut melletti park egyik hűs padján. A kaftános ember, aki messziről jött, nagyon elfáradt és tán a háztájáról álmodott. Arról semmiesetre sem álmodhatott, hogy miközben ő a szubotici parkban egy padon aluszik, föl-fedezik, hogy ő Rabindranath Tagore hindu költő, ex Ázsia és miegyetmés.

A dolog tulajdonképpen ott kezdődött, hogy az iskolába siető gimnazisták, akik nyolc óráig még egy kis rablósandárt játszanak a parkban, felfedezték az alvó embert, akin szép hosszú fekete kaftán fele kabát volt, nagyszélű fekete kalapja alól öszes haj hulloott ki, fehér szakállal lengedezett, a lábán csizma, a pad alatt két nagy hátizsák volt.

Az egyik kis gimnazista, aki még ugyan Toldinál és az algebrai előjeleknél tart, kijelentette, hogy ez Tagore. Egész biztos ő, mert látta a képét és mert szakáll az szakáll. Gyorsan körül-vették a kaftánost, először a diákok, majd odajött néhány iparos kinézésű ember és az egyik azt ajánlotta, hogy jó lenne megtudni a valót. A negyedik odalépett a költőhöz és megbizgálta a szakállát.

— Jobban piszkáld meg — bátorították a többiek, — tudod a költők mélyen szoktak aludni, baberaikon pihennek.

De ekkor már jókora csapat állt az alvó körül és akármelyik meg mert volna esküdni, hogy ez az a bizonyos Tagore, akiről mostanában annyit írnak a lapok és mint öreg bécsirdista, nem akart szállodába menni, mert ott állatok is vannak.

Az egyik diák füszálat tépett és bedugta a költő fülébe. A pasas meg se mozdult.

— Próbáld az orra alá dugni — javasolták a merészebbek és végül egy böles nyugalmazott rendőr kísütötte, hogy ilyenkor köhögni kell. Az egész társaság erre olyan köhögésbe tört ki, amit bátran lehet számarköhögésnek is nevezni.

Az apostol megmozdult. — Na most dugd a fülebe — suttozta az egyik, mire egy füszállal ugra bírízgálni kezdtek a kaftános fülét.

— Gütwach — rökent föl Tagore. — Ez az, ez az — kiáltottak többen, indogermánul beszél, hallod?

A társaság ilyen bizalmas bevezetés után nekibátorodott.

— Ugy-e mondja, maga az a Rabingranát? — kérdi a legelevenebb diák és megáll előtte szétterpezett lábakkal.

— Ja, ja... Rabbi...

— Hipp, hipp hurrá — ordított a banda.

— Hát akkor szavaljon egy verset Tagore bácsi, pentameterekben...

— Was... Szavalni...

— Ugyan ne tetesse magát Hindu ur.

— Aber bitt söhne, én komolyan mondom, nem tudok, talán az unokám, az Petrovoszelón jár a jesivába — védekezett a kaftános a legenergikusabban.

— Mi? Nem tud szavalni — ajvé — hát maga az a híres Tagora.

— Nekem legyen mondva. Bár én volnék az oda való rabbi. Az egy finom hitközség.

Lassanként kiderült, hogy a tagorei külsejű idős ember besszarábiai kereskedő, aki a Vajdaságba azért jött, mert itt rokonai vannak. Hamarosan fel is kapta batyuját és megsértődve azon, hogy őt letagorázták, eltávozott a vasutállomás irányában.

— Pedig ez ő volt — állapította meg egy szőke ötödikes. — hallottátok, mikor kérdezte, mikor hindul a vonat? (sz. e.)

A katolikus papokat eltiltották a politikától

A püspöki kar egyrésze megtiltotta a papoknak, hogy jelöltséget vállaljanak a magyar választáson

Budapestről jelentik: A választási hadjárat már az egész országban megindult. A központi választmányok az ország nagyrésztében meghozták döntésüket a választások időpontjára nézve és eszerint Abaujtona, Baranya, Csanád, Arad, Fehér, Szabolcs és Hajdu megyében december nyolcadikán, Békés, Borsod, Gömör, Kishont, Heves, Vas- és Zalamegyében december 10-én, Kecskeméten és Szegeden december 11-ikén és 12-ikén, Miskolcon december 12-ikén és Debrecenben december 13-án és 14-ikén lesznek a választások.

Nagy feltűnést kelt politikai körökben a püspöki kar határozata, amellyel a katolikus papok nagyrésztét eltiltotta a politikai szerepléstől. Egri Nagy János kanonok képviselő tragikus halála után ugyanis

a katolikus püspöki kar arra az álláspontra helyezkedett, hogy a papok politikai szereplését a legszűkebb keretek közé szorítja.

Az egységes párt és a kormányt támogató keresztény gazdasági párt által jelölt papok valamennyien engedélyt kértek püspökeiktől, hogy a jelöltséget elvállalhassák. Csernoch János hercegprimás Ernzt Sándornak, Tury Bélának és Mátéfy Viktorinak megengedte, hogy vállalják a jelöltséget és valószínűnek tartják, hogy liberális álláspontra fog ebben a kérdésben helyezkedni Hannauer váci és Prohászka székesfehérvári püspök is. Annál nagyobb meg-

lepetést keltett, hogy

Szmrecsányi egri érsek intranzigens álláspontra helyezkedett, és megtiltotta papjainak, hogy a választásokon fellépijenek.

Az egri érsek tiltó határozatát közzölte Török Kálmán egri kanonokkal és Bozsik Pál gyöngyösi plébánossal, akik mindketten eddig nemzetgyűlési képviselők voltak és értésükre adta, hogy jelöltségükhöz nem járul hozzá, miért is pénteken mindketten bejelentették, hogy visszalépnek jelöltségüktől.

A nemzeti demokrata párt is elkészült a jelölésekkel. A párt egységét még sikerült megőrizni és a budapesti északi kerületben a párt a következő sorrendben állította össze a jelölőlistát: Rassay Károly, Sándor Pál, Bárczy István, Baracs Marcell. A déli kerületben a sorrend a következő: Bródy Ernő, Pakots József, Fábán Béla, Hajdu Marcell, a budai kerület listáján pedig Pakots Józsefet, dr. Gál Jenőt, Vörös-vár Miklóst és dr. Rassay Gyulát jelölték.

Érdekes, hogy az Esti Kurir szerkesztőségében csütörtökön megjelent egy gödöllői küldöttség, amely a lap szerkesztőjét, dr. Boros Lászlót kérte fel, hogy vállalja a kerületben a jelöltséget, amely kérdésnek Boros eleget is tett. Ez a jelölés főképpen azért érdekes, mert a gödöllői főszerkesztő, dr. Endre László tudvalevőleg exponált fajvédő, akinek az utóbbi időben sok baja volt a liberális sajtóval és így az Esti Kurir-ral is.

Héjjas Iván is fellép a választáson fajvédő programmal,

Kunszentmiklóson és Lajosmizsén.

A fajvédők közül Eckhardt Tibor, aki eddig a dorozsmai kerületet képviselte a nemzetgyűlésen, régi kerületében nem lép fel újból, mert ott teljesen elvesztette a talajt. Eckhardt Makón és Nagylakon kísérletezett, azonban sikertelenül és végül is úgy döntöttek, hogy Miskolcon lesz a fajvédők listavezetője.

Kilakoltatták

a szubotici tanonciskola igazgatóságát

Az igazgatóság beszüntette működését

A szubotici iparostanonciskola elhelyezése körüli affér forduló ponthoz jutott: az iskola igazgatóságát kilakoltatták a Kakas-iskolában levő helyiségeiből.

Ispánovics Mátyás iparostanonciskolai igazgató és Todorov Milán elemi iskolai igazgató között már hosszabb idő óta elkeseredett harc folyik, amelynek hevében a szembenálló felek több hírlapi nyilatkozatot tettek egymás ellen. Az ellentétek oka az, hogy az iskolai bizottság elhatározta, hogy a tanoncoktatást, amely azelőtt a Kakas-iskolában volt, decentralizálják. Ispánovics igazgató azon az álláspontra volt, hogy a decentralizálás káros az oktatásnak és azt vélte, hogy ezt a határozatot Todorov Milán, a Kakas-iskolában levő iskola igazgatója erőszakolta ki. Az igazgatók közötti ellentét természetesen nagyban hátráltatta a tanoncoktatást, amely még most sem folyik rendszeresen. A tanonciskola igazgatósága mind- eddig a Kakas-iskolában működött, ahonnan azonban az iparostanonciskolát már régebben eltávolították.

A tanügyi hatóságok most úgy határoztak, hogy a tanonciskola igazgatóságának ki kell költözni a Kakas-iskolából és a határozatot pénteken Ispánovics igazgató tiltakozása ellenére fogvaosztották.

Mint hogy a tanonciskolai igazgatóságnak nem adtak megfelelő helyiséget, az igazgatóság további intézkedésig nem működik. Eddig csak a tanonciskola számára kerestek lakást, most a tanonciskola igazgatósága számára is. Már csak a lakáshiány miatt is jó volna, ha a két igazgató kibékülne.

Négylámpás vevőkészülék

Irta Ka-inthy F. Iggyes

— Hát igen. Hát ez az. Ez az egyszerű kis doboz, három forgatókarikával — ez az, amiről beszéltem neked! Négy-lámpás vevőkészülék, egész Európát fogód rajta, szerencsés esetben Amerikát is... Nem hiszed? Majd mindjárt meglátod. Ezzel a kis dobozzal egyszerűen bekapcsolódunk a világba — esténként, mint most is, Dyonisos kagylója lesz ez a csodálatos műszer, amivel a Szférák zenéjét hallgatjuk... Nem lesz néma, elhagyott a ház... Európa minden városa énekel, muzsikál, szaval — vacsora alatt, ha akarom, Heifetz Jása huzza a fületbe Londonból, feketémhez Moissi szaval Berlinben, Rómából operazene- kar mulat az ágyban és a prágai egyetem bölcsészeti fakultásának világhírű előadója altat el... ha akarom, Barcelonából...

— No jó, jó, várj egy pillanatig — lehetetlenek vagytok, asszonyok. Egy kis elméletet csak meg tudsz hallgatni, mielőtt bemutatnom. Mert az elmélet a kis-ujjamban van. Az összes könyveket elolvastam, a használati utasítást is. De mielőtt bekapcsolom, előbb nézd meg a rádiómenetrendet, a rádió-menüt, a prospektust, amiből ingyen és szabadon választhatsz, amit akarsz... Tessék! Akarod Pestet?... Faust megy az Operában... Utána a Falu Szövetség... Bécs?... Tessék, fél kilenckor symfonikus kamarazene. Vagy talán egy kis Stuttgartot parancsolsz, jazz-band-dal vagy Malmöt, drámai szavalattal, vagy Münchent, remete rák szerelmi élete

negyedétkor, ugyanekkor az Eiffel torony tőzsdéi jelentése...

— Akármít, akármít, csak gyorsan! Hogy lehet valaki ilyen kis igényű!... Én egy világot a szellemi és érzelmi gyönyörűségeknek ajánlom itt fel, válogatás céljából és öneki akármít kell, csak gyorsan! Nem fogtad fel ennek a csodá- gépnek, ennek az Aladin csodanégy- lámpásnak a jelentőségét... Hogy ne szavaljak annyit, azt rádió nélkül is élvezheted, egyszer már a Moissi szavaljon helyettem?...

— Na jó, hát akkor nem beszéllek... beszéljen helyettem a Négy Lámpa.

— Várj egy pillanatig az Istenért, ne légy olyan türelmetlen... Ezt nem lehet felujtani... előbb ezt a kapcsolót, az elsőt összekötöm az akkumulátor balsarkával... Aztán a másodikat az anód jobbsarkával... aztán az anód jobbsarkát az akkumulátor balsarkával... aztán a balsarkáról a jobbsarkára, a jobbsarkáról a balsarkára, sejh hajh, hej, de göndörödik a drótszál... tessék?... nem, ez én voltam, nem az Eiffel torony, egy kicsit dudolgtattam magamban, míg elkészülök ezekkel a kapcsolósokkal, mert nagyon vigyázni kell, öt-féle drótot kell nyolcféleképpen kapcsolni...

— Na de most megvan... Ejnye, hát nem tudsz egy percet várni?... Most még előbb bekapcsolom a kékbe az antennát, a zöldbe a földet, mi kék az ég, mi zöld a föld... Így ni... Na most ne beszélj... most nagyon figyelni kell... most megvan a kapcsolat... most vedd a füledre ezt az egyik hallgatót, én meg a másikat veszem a fülemre... és ülj ide mellém a rádióhoz,

fel van szitva melege... azaz hogy mindjárt fel lesz szitva... előbb azonban óvatosan kihuzom ezeket a gombokat itten... úgy... most égnek a lámpák... most kezdjük a keresést... most végigtapogatjuk ezer mérföldes csapjainkkal Európát és keressük az isteni harmóniákat...

— Hogy ez mi?!... ez a recsegés?... ez semmi... a lámpák recsegnek... várj csak... most óvatosan forgatni kezdem... hallgass, az Istenért... Nagyon figyelni kell!... aha!... aha!... hal- lod ezt a szipitást? hallottad?... Igen... Ezt a szipitást?!... kellemetlen... persze hogy kellemetlen — de tudod, hogy mit jelent ez?!... Azt, hogy állomás jelentkezik!... valahol az űrben... hogy hol?!... majd mindjárt megmondom... nekem a fejemben vannak az összes hullámhosszak... ez valószínűleg Milánó... nézd csak meg, hány óra?... félkilenc?... Akkor nem Milánó, hanem biztosan London... mindjárt megmondom... ugyan, ne légy olyan türelmetlen... ezt most ki kell finomítani, a hullámot... ezt kezdke szelektálni... figyelj... mindjárt hallani fogod... az audion-lámpát csavarom egy félmilliméterrel jobbra... most a két izzót balra... most az anódot a kilenvenegy- re... most az akkumulátor... node ez nem megy olyan könnyen... ez olyan, mint a legfinomabb hangszer, amit valóságos művészettel kell kezelni, hajszálfinom mozdulatokkal beállítani... így... ez ötszázhuszonkilences hullám... félkilenc... hm... úgy látszik Róma van közel... nem Londonhoz... a hullámhosszak van közel... aha... igen... hm, ez egy kicsit kellemetlen

persze, ez a szipitás... de most csak azért erősbödik a recsegés is... meg ez a kis vonítás és üvöltés is... mert hatszázkilencvennégyen Barcelona bele- ugat... a teremtsit neki... azzal a szinfonikus kórusral, az Angyalok Kará- val, amit jeleztek... fü, na, várj csak... ugyan, ne ordíts még te is, vedd le a füledről, ha nem bírod... én?... én nem vehetem le sajnos, vagyis... és nekem ki kell szelektálni... aha!... aha!... na most!!!... most erősö- dik! mindjárt megvan az állomás!... Csak benyomom ezt a gombot egy gondolat... ezt a gondot... egy gombolattal... ne nyulj hozzá, szerencsét- len!... Várj!!!... Hát várj egy per- cig!... Nem tudsz várni! Azt hiszed, ez olyan könnyű?!... tessék?... or- díts!... nem hallom!... mit ordítasz?!... hogy már szerelnél hallani vala- mit!... akármít?!... hát tessék... itt van... ha mindenképpen akarsz hallani... nesze, dugd a füledbe... hogy meg van-e?!... hogy mit fogtam?!... — hát kérlek, ez izé... ez Páris... ahá, tudom már! benne volt a programban — Páris... a Pasteur intézet... Kétezer veszett kutya üvöltése egyszerre — ugye érdekes?!... kétezer veszett kutya üvölt Párisban és itt lehet hallani Pesten, ké- nyelmesen... na mit szólsz hozzá, hogy kikerestem — érték rádióhoz, vagy nem értek? Kérlek, kérlek, csak hallgass — nekem elég a munka és fáradság gyü- mölce, hogy mégis megtaláltam — az élvezet legyen a tied — én megyek le a kávéházba egy kis cigányzenét hall- gatni, csak úgy kapásból, szörin meg- ülve, saját külön füffel, hallgató és lám- pa nélkül.

CIRKUSZ

A fajgalamb- és tyuk-tenyésztő egyesület

tekintetes vezetőségének

Post Restant

Mélyen tisztelt Uraim! Olvasom, hogy z általam is régóta nagyra becsült egyesület fajgalamb és tyuk-kiállítás rendez a közeljövőben. Örömmel veszem tudomásul, annál is inkább, mert őszintén megvallva ép itt az ideje, hogy egyszer már a társadalom is felkaroljon bennünket. Ez a kollektív kiállítás pompás ötlet. Mégis, tudják, nem szólhatják le ott az embert úgy, mintha az uca-sarokra állna ki, várni, míg valami vadidegen karol beléje. Eddig uton-utfélen csak inzultusokat kellett elszennvednünk, védtelenül. Hányszor, de istenkém hányszor suttoztak az én fülembe is, hogy édes aranyos kis tyukom... meg hogy drága tubicám... és ha ilyenkor sértődötten végignéztam a szemtelenekeket, egyszerűen buta tyuknak minősítettek. De nemcsak ezért, hanem azért is cuki ötlet, hogy közszemlére kerülhetünk, egyem a száját, aki kitalálta, mert az érdeklődők legalább látni fogják, mikor úgy együtt leszünk valamennyien, mennyi ronda tyuk konkurrál velünk. Remélem, hogy a kiállítás után, leszünk egy páran, akiket a jövőben majd értékelni tudnak, nem úgy, mint most és megkülönböztetnek bennünket attól a sok kiöregedett jércétől. Igenis jércétől, akiknek velünk szemben csak az az egy előnyük van, hogy tovább hagyják magukat főzni, míg megpuhulnak. De hát könnyű nekik, mert már nagyobb a gyakorlatuk, mint nekünk, naiv tapasztalatlan csirkéknek, nem beszélve azokról a szerencsétlen libákról, akik a faluból csöppentek be a nagyváros forgatagába.

Kijelentem maguknak, hogy én már nagyban agítalok és bízom benne, hogy a kiállításunkkal kapcsolatban szervezethez tömörülhetünk a piszkos konkurrencia letörésére. Közülünk alig van egykettő, aki puha fészekre talált. Nem mondom, momentán van néhány ismerősöm, aki úgy bánik a tyukjával, mint gerle a párjával. Csak tegutóbb hallottam, amint a Cinóber Salamon zenekiséret mellett dicsekedett egy asztaltársaság előtt. Azt mondta: Tejbe fürdik a galambom, ha felkel. Azt is mondta utána, hogy ezt a Petőfitől tanulta. Nahát az is egy nagyon finom tyukász lehet. Gondolom, jó volna, ha küldenének neki külön is meghívót, hogy okvetlen eljőjön megguszítani a kiállításunkat. Az ilyen uri férfiakra nem is kellene alkalmazni azt a szabályt, hogy a kiállított tárgyakhoz nyulni szigorúan tilos. Csak hadd nyuljon, ha akar, az igazi uri ember ugysem megy túl a határon. Nem mondom azt sem, hogy nincs közöttünk hálátlan teremtes. Én a Felperes ur, a Csödényi és Felperes cég főnöke sirta el, ugyancsak Markovics zenekaranak kísérete mellett, hogy aszongya: »De az én galambom más karján találok...« No hát láttak ilyet? Mondtam is neki mindjárt, hogy dobja ki azt a csalfa dögöt.

És mit gondolnak kedves barátaim, sikerülni fog ez a kiállítás? Hiszik azt, hogy nagy feltűnést főgnak velünk keltenni? Mert ez a fő. Ugy is azt mondják rólunk, egyebet sem tudunk, csak pénzt költeni. Na ná, majd tojásokat. Hogy még ilyet állítani is. Nem szemtelenség?

És mondják kedveseim, mondjátok csak, mert én ugyanis ezen a téren még nagyon fiatal vagyok, hogy értéket, hogy fajgalamb? Meg hogy én milyen vagyok, faj-e, vagy fajtalan? Előre kell bocsájtanom, én még sohasem gondoltam fajfentartásra.

Aztán még arra akarom felhívni figyelmüket drágáim, hogy én nem vagyok egy közönséges. Ti úgy írtátok, a diszgalombokat egyenként, a repülőket külön állítjátok ki. A Pali is sokszor mondta, hogy disze vagyok a társaságomnak, Erre való tekintettel én arra a

külön helyre pályázom, ahol a diszpédányokat állítjátok ki. Ámbár jelen pillanatban repülő is vagyok, ép tegnap röpített ki a lakáshivatal hatszobás garzon lakásomból.

Ja! Majd elfelejtettem, írtátok meg okvetlen, hogy jó madarak szerepelhetnek-e azon a kiállításon? Mert akkor a Link Mórictot meg kell hívni feltétlenül... Jaj, tudjátok én hozzászóltam

már a váráshoz, de mégis alig várom ezt a közszemlé. Írtátok meg mókusaim azt is, hogy milyen toalettet csináltsak magamnak a kiállításra, meg hogy tisztességes ismeretség lehetséges-e.

Válaszotokat »Falusi tiba« jeligére várva, csókollak benneteket.

Légyottrakész Micike hatós. eng. tyuk.

Nők nem tanulhatnak az oxfordi egyetemen

Az oxfordi egyetemi ifjuság a női tanszékek megszüntetését követeli

Londonból jelentik: Angol tudományos körökben nagy feltűnést kelt az a határozat, amelyet az Oxford Union elnevezésű ifjusági tudományos egyesület hozott. Az egyetemi ifjuság köre csütörtökön ülést tartott, amelyre az egyetem női hallgatóit is meghívták és ezen az ülésen arról folyt a vita, hogy járhatnak-e továbbra nők az oxfordi egyetemre.

Szenvedélyes vita fejlődött ki, amelynek során az egyetemi hallgatók legnagyobb része azt követelte, hogy a

nőket száműzzék az oxfordi egyetemről és a női hallgatókon kívül alig akadt olyan felszólaló, aki a nők tanszabadságát megvédte volna. Hosszu és szenvedélyes vita után végül is 232 szavazattal 198 ellenében az ülés úgy határozott, hogy a nőket ki kell zárni az oxfordi egyetemről.

Egy másik határozatban az egyetemi ifjuság azt követeli, hogy az egyetem női tanszékeit meg kell szüntetni és azokat a termeket, amelyek a női hallgatók befogadására szolgáltak, be kell zárni.

Százezer dináros pör Szentá ellen

Kétezer dinárért adták el árverésen az Uránia-mozi berendezését

Szentáról jelentik: A Politzer-féle Uránia-mozi ellen a mozgóképszínház hitelezői már régebben árverést sürgették, azonban a moztulajdonos minden rendelkezésére álló jogi eszközzel megakadályozta a bírói árverés megtartását. A napokban mégis megtartották az árverést a hátralékos városi adó fejében, csak hogy arról a hitelezőket nem értesítették.

A városi adóvégrehajtó megjelent az Urániában, ahol követelte a hátralékos tízezer dinár adó kifizetését és mint hogy azt nem fizették meg, minden hirdetés mellőzésével megtartotta az árve-

rést és a kilencven ezer dinár értékű ingóságokat, gépet, padokat egy-két pillanat alatt kétezer négy száz dinárért elkönyvettyelt. A szerencsés vevő a mozi új bérlője volt: Plávsics Milán.

A hitelezők, akik sérelmesnek tartják az árverést, pénteken értekezletet tartottak és elhatározták, hogy a szabálytalanul megtartott árverés miatt a várost százezer dinár erejéig perlik, mert szerintük ennyi kár származott abból, hogy nem hirdették meg az árverést, holott még adóárverést sem szabad szabálytalanul — a hitelezők megkárosításával — lefolytatni.

Betörők a szalmakazalban

Nemzetközi betörőket fogott el a becskerekai rendőrség

Becskerekről jelentik: A becskerekai rendőrség detektívtestülete egy régóta keresett hírhedt nemzetközi betörőbandát tett ártalmatlanná.

Az utolsó hónapokban Becskereken hét betörés történt, amelynek tetteseit nem sikerült kideríteni. A detektívek bizonyos jelekből arra következtettek, hogy a betöréseket egy Becskerekről többiben kiutasított gyanus személy követhette el. Ezt az embert azonban a detektíveknek a legszorgosabb kutatás dacára sem sikerült megtalálniok. A nyomozás egész hónapban folyt, míg végre csütörtökön éjjel teljes eredményre vezettek.

A nyomozásban résztvevő egyik detektívnek az uccán feltűnt egy gyanus személy, akit titokban követett. Az ille-

tő a külváros egyik házába ment be. A detektív egy rendőrrel behatolt a házába, ahol azonban a gyanus személyt nem találták. Szorgos kutatás után végre az udvaron levő egyik szalmakazalban rábukkantak két emberre, akiket letartóztattak és bekísértek a rendőrségre.

A rendőrségen megállapították, hogy a két letartóztatott egy nemzetközi betörőbanda vezetői, akik a becskerekai betöréseket és lopásokat is elkövették. A letartóztatottak, akiknek nevét a további nyomozás érdekében ezelőre titokban tartják, beismerő vallomást tettek és elmondották, hogy Romániában, Magyarországon és Jugoszláviában dolgoztak eddig nagy sikerrel. A rendőrség a banda többi tagjainak kézrekerítésére minden intézkedést megtett.

Az angol bányászok a sztrájk folytatása mellett döntöttek

A bányászszövetség szabad kezet ad az egyes bányakerületeknek a megegyezésre

Londonból jelentik: Nagy meglepetést kelt politikai körökben, hogy a bányamunkások elvetették a kormány újabb közvetítő javaslatát és a sztrájk folytatása mellett döntöttek.

Ha a bányakerületek delegátusainak értekezlete is visszautasítja a kormány memorandumát, akkor a bányászszövetség valószínűleg szabad kezet ad az egyes bá-

nyakerületeknek, hogy a maguk részére a lehető legjobb feltételeket vívják ki.

A bányászszövetség vezérei mégis egy utolsó kísérletet akarnak tenni, hogy bizonyos ellenőrzést biztosítsanak a kerületek igazgatása fellett és megakadályozzák azt, hogy az országos szövetség összeomoljék.

Az angol alsóház csütörtök esti ülésén egy munkáspárti képviselő

kérdést intézett a kormányhoz, van-e tudomása arról, hogy

a belügyminiszter azt állította a munkáspárt képviselőiről, hogy valamennyien a szovjet szolgálatában állanak.

Az interpellációra maga a belügyminiszter válaszolt és kijelentette, hogy ő csak a munkáspárt egyik képviselőjéről állította, hogy összeköttetésben van a szovjettel, ennek a képviselőnek a nevét azonban nem hajlandó megmondani. Ünnepelesen leszögezte azonban a belügyminiszter, hogy tudomása szerint

a munkáspárt többi képviselője semmiféle összeköttetésben nem áll Moszkvával.

Az alsóház tudomásul vette a belügyminiszter válaszát.

Játékos

aki szabadságot veszt

Kézrekerült egy körözött kártyás

Noviszadról jelentik: Az azóta megszünt Klub kávéházban 1921-ben nagy kártyajátékok folytak. Főleg ferbli, nasisvasi és bakk volt divatban annyira, hogy már a rendőrségnek is ráterelődött a figyelme. Egy razzia alkalmával a rendőrség tettenérte Pávics Dragomir noviszadi péket, aki nagyobb társaságban ferblit játszott. Csicsivacska Zsivkó titkosrendőr többedmagával rajtaütött a kártyázó társaságon, a bankot lefoglalta és a társaságot elő akarta állítani, de Pávics hatvan dinárt és két deci karlócai bort kínált a detektívnek, ha futni hagyja. A detektív azonban hajthatatlan volt, beszállította Pávicsot a rendőrségre, ahol a jegyzőkönyv felvétele után átadták a bíróságnak. Pávicsot röviddel utóbb szabadon engedték, mire eltűnt Noviszadról.

Az ügyészség 1922-ben körözölevelet adott ki ellene, amelynek alapján csütörtökön Beogradban kézrekerült. Elszállították a noviszadi ügyészség fogházába, ahol most bevárja, míg hatóságilag személy megvesztegetési kísérlete miatt bíróság elé állítják.

Harc a nyugdíjért

Bobrik volt szentai főszámvevő lefoglaltatta a város betétjeit

Szentáról jelentik: Bobrik György városi főszámvevőt 1921. évben a belügyminiszter felmentette állásától. Bobrik ekkor kérte a várostól nyugdíját, de a városi, majd a megyei közgyűlés is elutasította evel a kérelmével. A megyei határozat ellen ekkor Bobrik felebezéssel élt a belügyminisztériumban és a Davidovics-kormány mindkét közgyűlési határozatot megsemmisítette és megállapította a volt főszámvevő nyugdíjigóságát.

A város még ezután sem utalta ki azonban a nyugdíját, mert fegyelmet indított Bobrik ellen a házipénztárban talált szabálytalanságok miatt. Szentá város közgyűlése is újból tárgyalás alá vette a kérdést és Bobrik kérését újból elutasította. Ezt a határozatot Bobrik a vármegyénél ismét megfelebbezte és egyben februárban a szubotica törvényszéken Szentá város ellen pert is indított. Gyorgyevics Jován bíró ítéletében elmarasztalta a várost és negyvenegyezer dinár tőke és a járulékok kifizetésére kötelezte. A város ezt az ítéletet a felebbviteli bíróságnál megfelebbezte.

Néhány nappal ezelőtt megjelent Bobrik a városházán és biztosítási végrehajtást vezetett a város ellen, letiltatta a városháza összes boltbérletét és a városnak a bankokban elhelyezett minden betétjét. A városi főügyész hivatal pünteneken a járásbíróhoz kérvényt nyújtott be, amelyben kérte, hogy a letiltásokat oldják fel. Dr. Lobe Lajos járásbíró, aki az ügyet tárgyalta, csak azzal a feltétellel oldotta fel a zár alól a lefoglalt összegeket, ha a város bírói letétbe helyezi a megítelt 41.000 dinárt. Miután ez megtörtént, a bíróság feloldotta a zár alól a lefoglalt házbéreket és takarékpénztári betéteket.

NAPRÓL NAPRA

Weiffert György és az egydináros

Weiffert Györgynek, a *Narodna Banka* volt kormányzójának szenvedélye: a séta. Sokan nem tudják megérteni, hogy az öreg ur miért tesz olyan hosszú gyalog-sétákat a rossz beogradi kövezeten, amikor a legszebb autók állnak rendelkezésre. A napokban is este hét óra tájban a beogradi korzón sétált egyedül és élvezte a friss novemberi levegőt. Amikor a prágai Hitelbank épülete elé ért, észrevette, hogy a földön fénylik valami. Megpiszkálgatta a sétatölgével, majd lehajolt utána: egy dináros ércpénz volt. Egy dinárral gazdagabban folytatta útját, majd hirtelen visszafordult és a talált pénzt odaadta egy kéregető asszony ölében kuporgó gyermeknek.

A pénznek forognia kell, gondolta bizonyára Weiffert. Az asszony biztosan kenyeret vásárolt rajta az éhes gyermeknek. Ő pedig a *Narodna Bankával* szemben való kötelességét teljesítette azáltal, hogy a pénzt megmentette az uccasprók szemetes ládájától. Sokan nem hajoltak volna le az egy dinárosért, a dúsgazdag Weiffert sajnálta ezt a kis pénzt is veszendőbe menni. Bizony, mert sok kicsi sokra megy.

Délafrika leggazdagabb emberei egy gözösön

Néhány nappal ezelőtt hagyta el az angol partot az Arundel Castle nevű angol gözös, mely Dél-Afrikába szállít utasokat. Érdekes véletlenség, hogy összekerült ezen a gözösön Dél-Afrika négy leggazdagabb embere: Sir Abe Bailey, Solly B. Joel, Sir George Albu és Sir David Harris. Mind a négy milliárdosnak gyémántbányái és nagykiterjedésű birtokai vannak Dél-Afrikában. Üzleti ügyek miatt tartózkodtak Londonban. Mind a négyen szegények voltak ifjúkorukban és a maguk szorgalmával keresték óriási vagyonukat. Öreg emberek már, de még mindég a munka a legnagyobb gyönyörűségük. Sir David Harris a legidősebb köztük: hetvennégy éves. Mint hadnagy került Dél-Afrikába az angol csapatokkal és ott maradt egész életében. Ma már nyugalmazott ezredes és igazgatója a De Beers gyémántbányának. Érdekes, hogy ezek a dúsgazdag emberek máig megőrizték küzdelmes ifjúságuk egy tulajdonságát: az egyszerűséget. Olyan mértékletes és puritán módon élnek, hogy a hajó utasai nem is gyanítják bennük a pénz fejedelmét, a kik — mint mondani szokás — a mellényzsebkékből kifizethetnék az árát annak a nagy gözösnek, amelyiken utaznak.

Harc a golyva ellen

A természettudósok düsseldorfi gyűlésén is, mint az utóbbi években majdnem minden külföldi orvosi tárgyalásokban, felmerült a híres golyvaprobéma. Hiszen Ausztria és Svájc nagy területein szinte járványosan lép fel a golyva, mely pedig nem is olyan ártatlan dolog, mint régente hitték. De akár mennyire kutatják is ezt a népbetegséget, még mindig nem tudják, hogy voltaképpen mi okozza. Az orvosok, hogy a pajzsmirigy hiányos működésével jár együtt a golyvaképződés és az is valószínű, hogy a pajzsmirigy jódot termelő képességében áll be valamilyen zavar. De hogy ezt mi okozza és hogy valóban a jódtermés hiánya az egyedüli oka-e a bajnak, ezt újabbán kétségbevonják. Tény azonban, hogy sikeresen küzdenek egyes helyeken a népbetegség ellen olyan módon, hogy a konyhasóhoz kis mennyiségű jódtartalmú sót kevernek. Legújabb időben nagyszabású kísérletek folynak abban az irányban, hogy miként lehetne a növényi és állati táplálékaink jódtartalmát fokozni. A weichenstephani gazdasági intézet tanára, Niklas, jódtartalmú sókkal trágyázza a földet, hogy a gazdasági növények jódtartalmát fokozza és a teheneknek, kecskéknél, sertéseknek kis mennyiségű jódot kever a táplálékukba.

Ezzel sikerült neki a kecske és a tehén tejtelését 10—18%-kal fokozni. Münchenben most folynak a kísérletek az ilyen jódtartalmú tejnek a csecsemőkre való hatásának kutatására nézve. Talán idővel mégis megszabadul az emberiség a golyva csunya és kellemetlen bajától.

Öngyilkos lett

a nagyváradi premontrei főgimnázium igazgatója

A vonat elé vetette magát

Nagyváradról jelentik: Tragikus öngyilkosság történt Nagyváradon: Szmekta L. Ödön kanonok, a nagyváradi premontrei főgimnázium igazgatója a személyvonat elé vetette magát, mely testét teljesen összeroncsolta.

Szmekta, aki harminc évig állt a főgimnázium szolgálatában, néhány évvel ezelőtt nyugalomba ment és a rendfőnökség előbb a Félix-fürdő igazgatását, később a szentmártoni uradalom vezetését bízta rá. Az idős főpapot a múlt évben cukorhaj támadta meg, mely annyira elharpódzott, hogy több ízben orvosi beavatkozásra volt szüksége. Szmekta a kritikus napon a város közelében levő uradalomból eltávozott azáltal, hogy bemegy a rendház ülésére. A legutolsó ember, aki beszélt vele, Dénes Imre intéző volt, aki vadászlesen volt, amikor találkozott a mezőn feldúlt arccal sétáló főpappal.

Az öngyilkos kanonok két levelet hagyott hátra: az egyiket nővérének, a másikat a rendház jószágkormányzójának. A levelekben azt írja, azért válik meg az élettől, mert nem bírja már elviselni a szenvedést.

Vásári tolvajt fogtak Becskereken

Tettenértek az állomáson egy zsebmetsző cigányt

Becskerekéről jelentik: Pajevics Voja detektív jó fogást csinált pénteken a becskereki vasútállomáson. Becskereken pénteken vásár volt és a detektív kiment az állomásra, ahol ilyen alkalmakkor rendszerint történik néhány zsebmetszés.

A detektív észrevette, hogy a Szubotica-ról egy órákor érkező vonatból kiszállt Lakatos Sándor szombori illetőségű cigány, akivel már többször volt dolga a becskereki rendőrségnek. A cigány is észrevette a detektívet és újra felszállt a vonatba, mintha tovább utazna Panesevó felé. El is ment a legközelebbi állomásig, onnan azonban a szembejövő vonattal visszajött és újból kiszállt.

A detektív ismét figyelte és észrevette, hogy a cigány a beszállók közé vegyül. Lakatos ekkor már nem látta a detektívet és amikor a legnagyobb volt a tolongás, benyúlt a mellébe álló ember zsebébe. Pajevics ebben a pillanatban odaugrott és elkapta a cigány kezét. A tettenért zsebmetszőt a detektív bekísérte a rendőrségre, ahol nemsokára Mosorinszki, Melani nevű becskereki asszony is megjelent és bejelentette, hogy a Bega-parti állomáson a melléről leszakítottak hat nagy aranydukátot. A rendőrség azt hiszi, hogy ezt a lopást is Lakatos bandájához tartozó cigányok követték el.

Akar Ön jó táncoktatókat venni?

Vegye meg a „Muguet” tangót, „Mond mért jár a szád” shimmyt, Ezeket a

Bácsmegyei Napló zeneműosztálya szállítja. Ára egyenként Din. 12.—

PATKÁNPATKÁNYIRTÓSZER
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában továbbá a Torontáli Agrárbanknál Vellik-Becskereken. 10356

Színházi közeledés

Budapest és Beograd közt

Medek Anna lesz az első budapesti vendégszereplő Beogradban

A jugoszláv-magyar színházi közeledés eredményeképpen a beogradi operának budapesti vendégszereplése után a budapesti opera néhány nevesebb tagja fog Beogradban vendégszerepelni. Elsősorban Medek Annának, a budapesti opera drámái szopránjának a vendégszerepléséről van szó, aki az Aidában és egy eddig még meg nem határozott másik dalműben fog vendégszerepelni.

A budapesti énekes színházak különben nem idegenkednek attól a gondolatától, hogy a kölcsönös vendégszerepléseket rendszeresítsék. Így a Boris Godunov budapesti előadása után meg fogják hívni Budapestre Popova és Rogorszka asszonyokat, valamint a beogradi opera egynéhány nevesebb énekművészt.

A beogradi operában az idei szezonban még rendkívül érdekes vendégszereplések lesznek. Vendégszerepelni fognak a bécsi állami operának egyes kiválóságai, mint Piccaver, Schwarz Vera és Buday Piroška. A vendégszereplésekre vonatkozó megállapodások már megtörténtek. A beogradi színházi élet, amely eddig erősen nélkülözte a nemzetközi kapcsolatokat, ezekkel a vendégszereplésekkel belekerül az internacionális érdeklődés homlokterébe.

Újból megnyit

Páter Vazul népkonyhája

Szubotica egyik legszebb jótékony-célú intézménye Páter Vazul gyermeknépkonyhája. Tavaly az egész tél folyamán működött a Kakas-iskolában a népkonyha, ahol nagyon sok szegény kis gyermek kapott táplálót, meleg ebédet naponta és a szegények ügyét mindenkör oly nagy szeretettel felkaroló Szent Ferenc-rendi szerzetes nagy agilitásával még azt is lehetővé tette, hogy a népkonyha kis vendégeit meleg téli ruhával is ellátták.

Most újból a tél küszöbén állunk és Páter Vazul ismét megnyitja gyermeknépkonyháját, hogy a szegény gyermekek az ideán se nélkülözzenek. A nyomor állandóan fokozódik és az ehhez, elhagyott gyermekek gyámolítására most még nagyobb szükség van, mint az eddigi években. A szubotica-i hentesek már felajánlották, hogy húsfélét adnak a gyermeknépkonyhának, azonban szükség van arra, hogy mások is felkarolják ezt a szép emberbaráti intézményt, mert csak így válik lehetővé, hogy a szegény gyermekek nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül ismét meleg ételhez jussanak a zord téli hónapokban.

A cél az, hogy minél több szegény gyermek jusson ellátáshoz és ehhez az szükséges, hogy minél több jószívű ember juttassa el jótékony adományait Páter Vazulhoz, a gyermeknépkonyha megteremtőjéhez és vezetőjéhez.

Itthon van-e

a doktor ur?

Rablómerénylet az orvosi rendelőben

Becskerekéről jelentik: Vakmerő rablási kísérlet történt csütörtök délután Becskereken. Dr. Lazarevics Vojin kórházi sebész-főorvos lakásán, amely a város egyik legforgalmasabb uccájában van, csütörtök délután négy és öt óra között egy hatalmas termetű, rosszul öltözött férfi jelent meg. Az előszobában a szobalánytól megkérdezte az idegen, hogy otthon van-e az orvos. A szobalány bement a rendelőbe és jelentette dr. Lazarevicsnek, hogy egy gyanús külsejű ember keresi, aki valószínűleg nem beteg, hanem inkább koldusnak látszik. Az orvos azt válaszolta, hogy mondja az ismeretlennek, hogy ő nincs otthon, kérdezze meg, mit akar és mondja neki, hogy jöjjön később.

Amikor a szobalány kiment és közölte az idegennel, hogy az orvos nincs odahaza, az hirtelen rátámadt, a torkát elkapta és fojtogatni kezdte. A leánynak még maradt annyi ideje, hogy hangosan felsikoltson és a zajra berohantak a szomszéd lakás cselédei és a rendelőlől Lazarevics dr. is kiszaladt. A támadó erre kirohant a szobából és menekülni kezdett. Lazarevics dr., a cselédek és az uccán járók utána vetették magukat, majd az üldözőkhöz egy rendőr is csatlakozott.

Izgalmas hajszát folytat a városon keresztül. A rabló a Bega-part felé rohant és ott a Krausz-féle fatelep fái közé sikerült elrejtőznie. Az üldözők átkutatták a fatelepet, az ismeretlen azonban nem találták. A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő rabló kézrekerítésére.

Poincaré a költségvetést

bizalmi indítványokkal hajszolja keresztül

Négyszer szavaztak bizalmat a kormánynak a kamara pénteki ülésén

Párisból jelentik: A kamara pénteki ülésén folytatták a költségvetés vitáját. Poincaré miniszterelnök csaknem minden félórán felvetette a bizalmi kérdést és négy esetben bizalmi indítvánnyal erőszakolta ki a javaslat eredeti szövegének elfogadását.

A négy bizalmi szavazás közül az elsőnél 255 főnyi többséget kapott a kormány, ez a többség azonban a második szavazásnál már 50-re zsugorodott össze. A 255 főnyi többséget az utolsó két szavazásnál sem sikerült Poincaréknak elérni. A kormánypartokon kívül álló, de a kormánytámogatott frakciókat látványosan elkedvetlenítette Poincaré diktatórikus módszere, amely nagyon hasonlít ahhoz a korlátlan felhatalmazáshoz, amit Caillaux-tól megtagadtak a pártok.

Emelkedik a kivitel csökken a behozatal

A jugoszláv-olasz kereskedelmi forgalom adatai

Novisadról jelentik: A kormány pénteken küldötte meg a kereskedelmi kamarához a triesti jugoszláv konzulátusnak az olasz-jugoszláv külkereskedelmi forgalomra vonatkozó legújabb jelentését, amelyből kitűnik, hogy Olaszországgal való kereskedelmi forgalom az utóbbi két évben rohamos emelkedést mutat és főleg az Olaszországba szülő kivitel emelkedett erősen, míg az onnan való behozatal visszaesést mutat.

1925 első felében az SHS királyságból Olaszországba exportáltak 734.073 tonnát 348.857.510 líra értékben, míg ez év első felében a kivitel 1.005.806 tonnára emelkedett 594.050.285 líra értékben.

Ezzel szemben 1925 első felében Olaszországból 61.914 tonna volt a behozatal 257.353.184 líra értékben, ez év első felében azonban a behozatal visszament 48.547 tonnára 183.134.140 líra értékben.

Az 594 millió lírát kitevő jugoszláv kivitelből ez év első felében első helyen áll a fa- és fatermékek kivitele, amely 519.898 tonnát tett ki és 205.593.242 líra értékének felelt meg. Az olasz fahozatal első helyén Jugoszlávia áll, amely rohamosan emelkedett fakivitelét Ausztria kárára érte el. Jugoszlávia ökrök és lókövitele 1924 első felében 33 lovat és 31 ökröt tett ki. 1925 első felében a kivitel már 4288 lovat és 2415 ökröt tett ki, ez év első felében pedig a kivitel 5.600 lóra és 6.638 ökrre emelkedett.

A jugoszláv gabonakivitel is jelentékeny helyet foglal el az olasz külkereskedelmi forgalomban és nagymértetű emelkedést mutat. Amíg 1925 első felében 64.094 tonnát vitt ki Jugoszlávia 78.808.825 líra értékben, addig ez év első felében a gabonakivitel Olaszországba 194.559 tonnára 237.730.086 líra értékre emelkedett. A gabonakivitelnél a legnagyobb mennyiség tengerire jutott, amelyben Jugoszlávia felülmulta az Argentína és Románia által exportált mennyiséget is.

HIREK

— **Katonai szemle Szuboticián.** A sztaribeceji katonai parancsnokság vasárnap, november 21-én szemlét tart Szuboticián. A szemlén minden 1878—1904 évi születésű hadkötelesnek meg kell jelenni, ahol mindenkivel közlik, hogy esetleges mozgósítás esetén, hol kell jelentkezni szolgálattételre. A szemlén mindenki köteles személyesen jelentkezni. A mulasztókat a katonai parancsnokság szigorúan megbünteti.

— **Áthelyezések.** Beccskéről jelenik: A helygymnázium Vukelic Péter basahidi jegyzőt Idjosa, Kirics Dusan idjosi jegyzőt pedig Basahidára helyezte át. Jajgrafov Georgije bácska-bregi segédjegyzőt Kumánra, Csuhajov Evgenie kumáni segédjegyzőt Bácska-Bregre helyezték át.

— **Januárban Olaszországba utazik a román királyi pár.** Rómából jelentik: A Giornale d'Italia-nak jelentik Bukarestből, hogy a román királyi pár olaszországi látogatása januárban fog megtörténni. Az olasz királyi pár a látogatást még az 1927. év folyamán viszonzni fogja.

— **Horgoson és Adán megkezdődik az adók behajtása végrehajtással.** Horgosról jelentik: Begojevics pénzügyminiszteri inspektor elrendelte, hogy az adókat a legszigorúbban kell behajtani. A szentai járási pénzügyigazgatóság már ki is küldte Horgosra Perovics Milán, Adára pedig Grbics Deján adótszketet, hogy a hátralevő adókat minél előbb, esetleg végrehajtás útján szedjék be. Az 1921 évtől 1926 évig ki nem fizetett egyenes, jövedelmi és vagyonadót kell most a két községben befizetni.

— **A kínai kalózok felgyújtottak egy angol hajót.** Londonból jelentik: Kínai kalózok, akik Sanghajban mint harmadosztályú utasok a Sunning angol hajó fedélzetére szálltak, a nyílt tengeren Honkongtól mintegy nyolevan mérföldnyire megtámadták a hajó személyzetét és a hajót felgyújtották. Amikor egy angol hadihajó közeledett, a kalózok két európai matrózzal csónakba szálltak és elmenekültek.

— **Vasúti szerencsétlenség Amerikában kilenc halottal.** Newyorkból jelentik: A Birmingham—newyorki vonalon egy gyorsvonat beleszaladt egy tehervonatba. A katasztrófának kilenc halott és huszonhat súlyosan sebesült áldozata van.

— **Novisad város revízió alá veszi bérlete szerződéseit.** Novisadról jelentik: A kiszélesített városi tanács tagjai már számtalanszor szótartottak a város szerződéseit, amelyeket egyes bérleivel a multban kötött és amelyek a változott viszonyokra való tekintettel revíziót igényelnek. A városi közgyűlés ecélből ki is küldött egy bizottságot, amely munkáját már hónapok óta folytatja és eddig főleg a villamostársaság és a tégláégetők kérdésével foglalkozott. A villamostársaság és a város között hónapok óta folyó tárgyalások már igen előre haladtak, úgyhogy a megegyezés küszöbön van. Súlyosabb a helyzet a tégláégetők ügyében, ahol a város, a városi főorvos és a városi mérnöki hivatalok javaslatai alapján meg akarja szüntetni a tégláégetőkkel kötött bérleti viszonyt. A tégláégetők bérleti földjén ugyanis egész mocsarak képződtek, amelyek ártalmasak az egészségre. A mérnöki hivatal pedig városfejlesztési szempontból kifogásolja a tégláégető hely további kiaknázást, mert közvetlen a tengeri uti tégláégető mellett új telepítvény létesült, amelynek fejlődését megakasztja a telepbe beiecélt téglagyár. A város ezért tárgyalásokat kezdett a »Centralni kreditni zavod« bankkal, a téglagyár tulajdonosával a szerződés felbontása iránt. A város ezeken kívül revízió alá veszi a »Városi jódos gyógyfürdő részvénytársaság«-gal kötött hosszú lejáratu szerződését, valamint a stranddal kötött városi szerződést is.

— **»A legnagyobb magyar«.** Ezzel a jelzővel tisztelték meg már kortársai gróf Széchenyi Istvánt s valóban ő volt a legelső, aki öntudatosan igyekezett népét és hazáját közelebb hozni az európai eszmearamlatokhoz. A Bácsme gyei Napló vasárnapi számában az »Emlékeztünk a régiekről« című rovat ezuttal Széchenyi nemzetiségi politikáját ismerteti. A vasárnapi számban a következő írók nevével és cikkeivel találkozunk az olvasó: Baedecker, Kosztolányi Dezső, Karinthy Frigyes, Révész Béla, Somlyó Zoltán, Szabó Tivadar (Szombor), Eos, Weidinger Dezső (Páris), Grob Imre, dr. Ernst Ottó, Ambrus Balázs, Bródy László. Azonkívül az állandó rovatok: Orvosi dolgok, Sakk, Színházi kistükör, Tere-tere, Könyvek teszik teljessé a *húszonyolc* oldalas vasárnapi szám tartalmát. Minden példányhoz ingyen melléklet a *Filkó* című élelapp és a *Habos Torta* gyermekujáság. Folytatjuk *Forró Pál* érdekes regényének, a *Lohengrin kísasszony*-nak közlését. Aki a regény folytatásokat összegyűjti és beküldi, a kiadóhivatal ingyen díszesen bekötötti számára a regényt.

— **Itéletelrejtés után háromhavi börtön.** Strassburgból jelentik: A strassburgi törvényszék 25.000 frank pénzbüntetésre ítélte Claus Bon Bulach bárt, mert néhány héttel ezelőtt egy rendőrt inzulált. A báró az ítélet kihirdetése után kijelentette, hogy az ítéletet nem ismeri el, mintahogy nem ismeri el Franciaország jogát Elzászhoz. A bíróság ezért a kijelentéséért külön háromhavi börtönre ítélte.

— **Átszakadt a Rajna-Marne csatorna duzzasztógátja.** Párisból jelentik: A Rajna-Marne csatorna duzzasztógátja huszonöt méter hosszúságban Zabernél átszakadt és a csatorna teljesen kiürült. A gát átszakadását valószínűleg az egyre jobban fejlődő nagy motorforgalom okozta. A kár igen nagy. Két-három héttig, amíg a gátszakadás által okozott kárt helyre nem állítják, a csatornán szünetelni fog minden forgalom.

— **Schwerer Jakab káplán lesz a ludasi plébános.** A szuboticiai apostoli adminisztratura pénteken délelőtt nyújtotta át Evetovics Mátyás dr. helyettes polgármesternek az egyházmegye jelöltjeinek névsorát a megüresedett ludaspusztai plébánosi állásra. Az adminisztratura Schwerer Jakab szuboticiai Szt. Teréz-plébániai káplánt, Hervanek Ödön titeli hitoktatót és Kovács Imre szentai lelkész jelölte a ludasi plébánosi állásra. A városi tanács, mint a római katolikus egyház patronusa, rövid időn belül összeül és a három jelölt közül az egyiket ajánlani fogja a püspök adminisztraturának kinevezésre. A legkomolyabb jelölt a ludasi plébánosi állás betöltésére az első helyen jelölt Schwerer Jakab Szent Teréz-plébániai káplán.

— **Terjed a braziliai forradalom.** Londonból jelentik: A Central News értesítése szerint a braziliai forradalom egyre nagyobb arányokat ölt. Rio Grande de Sul tartomány valamennyi helyőrsége csatlakozott a felkelőkhez, akik csütörtökön megtámadták Santa Maria várost és azt négy óra hosszat gránátüz alatt tartották. Négyszáz ember a gránátok áldozata lett.

— **Platinamezőket találtak Szardínia szigetén.** Rómából jelentik: Bardoli tanár, a neves természettudós Szardínia szigetén ásatásokat végzett és dus platináretekre bukkant. A kutatásokat folytatja, mert biztosra veszi, hogy Szardínia szigetén arany- és nikkeltelepek is vannak.

— **Dvorák Mária zongorahangversenye.** Dvorák Mária csütörtök esti hangversenye ismét azokat igazolta, akik azt hangoztatják, hogy Szuboticiának nincsen hangversenyközsége. Valóban kockázatos vállalkozás itt koncertet rendezni és művészeket leszerződtetni, amikor az olyan kiváló zongoraművész, mint Dvorák Mária sem tud több közönséget vonzani, mint amennyi csütörtökön a Népkör termében összegyűlt. Pedig Dvorák Mária hangversenye nagyobb érdeklődést érdemelt volna. Erőteljes és változatos műsort adott, amely,

bőséges alkalmat szolgáltatott arra, hogy művészetének minden erényét megismerje a hallgatóság. Szíve és melege, érzésteli játéka különösen a szláv szerzők interpretálásában és itt is leginkább Dvorák finom darabjában érvényesült, pompás dinamikája és már a virtuozitással rokon tökéletes technikája pedig teljesen magával ragadta hallgatóit főképpen Beethoven Appassionatájában és Chopin Polonaiseben. A kicsi, de zeneértő közönség lelkesen fogadta a kitűnő zongoraművésznőt, aki két műsoron kívül szép számmal hálálta meg a szünni nem akaró tapsot.

— **Veszedelemes rablóbandát fogtak el Nápoly mellett.** Rómából jelentik: Nápoly környékén a karabinierik ártalmatlanná tették egy veszedelemes rablóbandát, amely már hosszabb idő óta nyugtalanította a Vezuv környékén levő falvakat. A karabinierik egy teherautón rejtőztek el és egy elhagyott uton haladtak végig. Amikor a rablók a kocsit megtámadták és a vezetőtől azt követelték, hogy a kocsin levő árukat adja át, a karabinierik körülvették a rablókat, akik közül háromat elfogtak. Az elfogottaknál északolaszországi bankokra szóló csekket és amerikai értékpapírokat találtak, amelyeket néhány nappal ezelőtt két amerikai turistától yettek el.

— **Öngyilkos lett egy szerelmes pár, mert az asszonyt nem választották el az urától.** Bécsből jelentik: Csütörtök éjszaka a Hotel Thaliahof-ban szerelmi tragédia játszódott le, melynek szereplői csak azért indultak a halálba, mert az asszonyt nem tudta válópörét befejezni. Még szerdán vett ki szobát a szállóban egy huszonhat éves szerelő és Hanusch Anna. Egész nap ki sem mozdultak a szobából, még az ebédjüket is felhozatták. A portásnak feltűnt a dolog, reggel felment a szobához s halgaltozott. A szobából legnagyobb rémületére hörögést hallott. Azonnal értesítette a rendőrséget, felnyitották a szoba bezárt ajtaját és ott találták a férfit az ágyban holtan. Az asszony a másik ágyban volt s még lélezett, de mire az orvos megérkezett, ő is kiszenvedett. Az ágy mellett találtak a revolvert. Hanusch Anna bucsulevelében azt írta, hogy már hosszabb idő óta él közös háztartásban a szerelével s arra vártak, hogy az asszony válópöre befejeződjék. Ez azonban egyre húzódtat s legutóbb azt a jelentést kapták, hogy újból akadályokat gördítenek a válópör lefolyása elé. Ez keserítette el őket annyira, hogy inkább a halált választották, semhogy így éljenek továbbra is együtt.

— **Magyar kulturstély Bezdánban.** Bezdánban a magyar közművelődési szövetség főtítkáranak, Prokopy Imrének kezdeményezésére vasárnap kulturstély lesz. Az estélyen, amely este nyolc órakor kezdődik, a bezdáni zenekaron és dalárdán kívül részt vesz Arányi Jenő, aki »A két szomszédház« című novelláját olvassa föl, Gräber János földbírtokos, aki költeményeit adja elő és Horváth Gyula római katolikus plébános, aki igen lelkes munkásságot fejtett ki az estély előkészítése körül.

— **Nem tartják be a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt.** Szomborból jelentik: A szociálpolitikai miniszterium rendeletet küldött a tartományi főispánoknak és a rendeletben arra hívja fel figyelmüket, hogy rendkívül sok panasz merült fel, különösen a Vajdaságból amiat, mert a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt nem tartják be. A miniszter utasítja a főispánokat, hassanak oda, hogy a törvényt szigorúan tartásák be az érdekeltek, amiért őket teszi felelőssé.

— **A két Garibaldi.** Párisból jelentik: A letartóztatott Garibaldi ezredes bátyja, Peppino Garibaldi Amerikából Párisba érkezett fivére meglátogatására. Peppino Garibaldi csütörtök este engedélyt kapott arra, hogy fivérével beszéljen. A találkozás a testvérek között rendkívül patetikus volt és Peppino Garibaldi szónokolva jelentette ki, hogy azért jött át a tengeren, hogy megvédje a Garibaldi-család becsületét és a történelmi név tisztaságát. Peppino Garibaldi hangsúlyozta, hogy ő a család legidősebb tagja és ezért rá vár a feladat, hogy a szövevényes ügyre világosságot derítsen.

— **Felhívás.** Szerkesztőségünknek szüksége volna a szerkesztőségi könyvtár kiegészítésére a következő lapokra: társjelöltítésére a következő lapokra:

Bácsme gyei Napló 1918 augusztus
» szeptember
» október
» november
1919 márciusi

példányaúra, továbbá Neven, Subotički Glasnik, Subotički Novine, Bunjevačke Novine 1920-tól a mai napig megjelent példányaúra.

Akinek ezek a példányok vagy egyes évfolyamok megvannak, sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Azt átvett példányokat vagy megveszszük, vagy eserebe a Bácsme gyei Naplót előfizetésbe küldjük helyettük.

— **»A nóta vége« a Népkörben.** Szombaton és vasárnap kerül színpad utóljára A nóta vége, ez a szép zenéjű háromfelvonásos operett. A darabban főbb szerepeket Weisz Irénke, Schlesinger Illy, Török Mancsi, Puketz Ilonka, Gál Bözsike, Kladek Károly, Konez Dani és Szabó Marci játsszák. Az előadás pontosan félkilenckor kezdődik. Előadás alatt a terem zárva lesz. Jegyek még kaphatók Krécsinél és vasárnap egész nap a Népkör pénztáránál.

— **Fedák Sári Amerikába utazott.** Budapestről jelentik: Fedák Sári pénteken Mindszenty Tibor kíséretében Amerikába utazott. Mindszenty Fedák Sári fedezte fel, mint a nemrég elhunyt Rudolf Valentino alteregóját és most Hollywoodba viszi, hogy ott szerződést szerezzen neki.

— **Kérelem.** A hazánk területén működő összes magyar olvasókönyvtár-, dal-, zene-, műkedvelő-, nő-, leány-, ifjúsági- és legényegyesületek és körök, kaszinók, ipartestületek és gazdakörök pontos statisztikáját szándékozván összeállítani, nagyon kérem ezen egyesületek, körök és testületek igen tisztelt vezetőit, hogy egyesületük, körük és testületük címét, elnökük és jegyzőjük vagy titkáruk nevét és lakcímét (házszámmal együtt), a tagok számát, az alapítás évét és az alapszabályok miniszteri jóváhagyásának keltét és számát az illető község (város) megjelölésével nekem írásban mielőbb bejelenteni sziveskedjenek. Amennyiben lehetséges, sziveskedjenek az 1918. óta megszünt községbeli (városbéli) magyar egyesületek, körök és testületek címét, volt elnökük nevét és taglétszámát is velem közölni. Tekintsék kérelmem pontos teljesítését fajtestvéri kötelességüknek! Testvéri üdvözléssel: Prokopy Imre főtítkáár.

— **Abd el Krim főembereit száműzték.** Párisból jelentik: A marokkói francia főhadiszállás Abd el Krim után, főembereit is elvitette a száműzetésbe, ezek azonban nem kerülnek Réunion szigetére, mint ahogy tervezték, hanem Dél-Marokkóban fogják a száműzetés idejét tölteni. Aser Kháne volt hadügyminisztert Makaganba szállították, Adu Kaidot pedig Mogadorba vitték.

— **Január 9-ikén lesznek a francia szenátusi választások.** Párisból jelentik: A hivatalos lap pénteken rendeletet közöl, amely szerint a szenátusi választásokat 1927 január 9-re tűzték ki. Az egyes megyék december 5-én ejtik meg a jelöléseket.

Rádióamatőrök!

Új költségmegtakarítás!

EGY „IKA“ kombinált áramátalakítóval bárki otthon töltheti fűtő- és anodacumulátorát a változó áramu világítási vezetékéről!

Ára din. 895.—

Beszerezhető:

ALTERNO

MŰSZAKI VÁLLALATNÁL

Kr. Petra 26. NOVISAD Telef. 414

A legnagyobb rádiókészülék és alkatrésztár. 7842

Viszonteladónak nagy árengedmény!

— Sztarakanizsán az adókiivetési értesítéssel együtt kapták az adóintést is. Sztarakanizsáról jelentik: Sztarakanizsán alig fejeződtek be az adókiivetési munkálatok, az összes adófizetők, szinte kivétel nélkül megfélebezték a kiivetett vagyon- és jövedelemadó összegeket. Az adókiivetésről szóló értesítéssel együtt kapták azonban az adófizetők az adóintést is, melyben kötelezik a lakosságot, hogy *nyolc napon* belül — különbeni végrehajtás terhe mellett — fizessék ki adójukat. Nagy megnyugvást keltett a városban, hogy dr. Radonics Jován, a kerület országgyűlési képviselője, a hozzá adóügyben forduló Gazdakört, Ipartestületet és Kereskedelmi Egyletet pénteken *sürgönyileg* értesítette, hogy már a napokban kiszáll Sztarakanizsára az adókiivetést felülvizsgáló bizottság.

— A vajdasági orvosszövetség **Noviszadon járványkórház felállítását sürgeti.** Noviszadról jelentik: Dr. Jovanovics Gyura, a vajdasági orvosszövetség titkára tárgyalásokat folytatott Lakics János polgármesterhelyettesel és megtekintette a város és az állam között létrejött szerződést, amely szerint az állam megvásárolta a városi közkórházat. Ebben a szerződésben a város annakidején kikötötte magának, hogy az állam, amely a kórházat megvette, tartozik Noviszadon járványkórházat létesíteni. Az idén nagymértékben fellépett járványbetegségek aktuálissá tették a járványkórház felállítását, amelyet az orvosszövetség most meg fog sürgetni.

— **Négy órát késett a vinkovci-j expressz.** Csütörtökön a Vinkovcin keresztülhaladó Páris—konstantinápolyi expressz négy óra késéssel érkezett meg Szuboticára. A késésnek az az oka, hogy csütörtökön délután a vinkovci állomás közelében kisiklott egy tehervonat néhány kocsija s a pálya megjavítása több órát vett igénybe. Este tíz óráig azonban a pálya teljesen helyreállt.

— **Súlyos szerencsétlenség a Zorkagyárban.** Pénteken reggel súlyos kimeneteli munkásszerencsétlenség történt a Zorka műtrágyagyárban. Kuluncsics Béla tizenkilenc éves gyárimunkás szabad-liften ölmöt szállított a földszintről a harmadik emeletre. A felvonó szerkezete azonban elromlott és Kuluncsics a felvonóval együtt leesett a harmadik emeletről. A munkásfiú olyan szerencsétlenül esett le, hogy mindkét lába a lift alá került és összeroncsolódott. Azonkívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. A szerencsétlenséget nyomban észrevették és értesítették a mentőket, valamint a rendőrséget. A rendőrség részéről Turanov Lázár ügyeletes rendőrkapitány szállt ki a helyszínre a nyomozás megindítására. A szerencsétlenség okát még nem lehetett pontosan megállapítani. Annnyit azonban megállapítottak, hogy a felvonó rendszeren működik és valószínűleg Kuluncsics vigyázatlansága folytán történt a katasztrófa. Kuluncsics állapota életveszélyes.

A Nyugat. A Nyugat november 16-iki száma a következő gazdag tartalommal jelent meg: Beck Ö. Fülöp: Rippl-Rónai az Uffiziákban, Kosztolányi Dezső: Édes Anna (regény, befejező közl.), Erdélyi József: Két vers, Krudy Gyula: Böske, vagy a szerkesztőség pesztonkája (novella). Fenyő László: Vera. Kassák Lajos: Egy ember élete (regény). Kosztolányi Dezső: R. Tagore. Román Goldzieher Klára: Vajda János kézírása (kiadatlan kéziratokkal). Kárpáti Aurél: Az Ember tragédiája mint misztérium. Hammerschlag János: Az oratóriumkultusz nagy ünnepei. A tartalmas irodalmi-, színházi-, zenei-, képzőművészeti és film-figyelőkön kívül ugyanebben a számban találjuk annak a 374 novellának a felsorolását is, amely a Nyugat új tizmillió pályázatára érkezett. A szám ára 20 dinár, negyedévi előfizetés 100 dinár. Megrendelhető a »Minerva« könyvosztályában.

— A »Csókvásár« bemutatója. A szubotici Népkör műkedvelőgárdája november 27-ikén, szombaton mutatja be a Csókvásár című revü-operettet. Az előadást november 28-ikán megismétlik.

— **Elfogták a kovacsicai pénzügyigazgatóság sikkasztó pénztárnokát.** A szegedi rendőrség szerdán délután letartóztatta Komon Dusán volt kovacsicai pénzügyigazgatósági pénztárnokot, aki 1924-ben a reábizott pénzből 140.000 dinárt elsikkasztott és azzal Magyarországra szökött. Nemrégben a szegedi rendőrség is megkapta a beogradi rendőrigazgatóság által kibocsájtott körözölevelet, amelynek alapján Komon Dusánt letartóztatta. A sikkasztó pénzügyigazgatósági pénztárnokot pénteken reggel adta át a szegedi rendőrség a szubotici vasuti rendőrségnek, amely Pancevóra szállította Komont.

— **A Francia Klub társasestélye.** A szubotici Francia Klub szombaton este kilenc órai kezdettel tagjai és azok barátai részére társasestélyt rendez.

— **A noviszadi sakkverseny.** Noviszadról jelentik: A noviszadi sakk-klub másodosztályu sakkversenyének jelenlegi állása a következő: Schmidt Nándor 7, Stern Alfréd 6, Velendrics Mihailó 5½, Juhász István 5, Szpascics Boskó 5, Löwy Jenő 4½, Rajkovic Milutin 4½, Csányi János 4½, Bokor Ernő 4, Bugarszki Milos 3½, Friedländer Richard 3, Leiner Simon 2, Léderer Márton 2, Weitzenhoffer Lajos 2, Lipkovic Károly 2, Basztrancics Szevén 1, Dragincics Jován 1.

Lepedat i Jovanovics szubotici cégénél vásárolt sorsjegyek közül november 18-iki húzáson a következő számok nyertek:

150.000 dinárt nyert: 22771.
1000 dinárt nyertek: 34386 43697 76903 85782 89763 116587 120007 124130 129469 132969 148078.

400 dinárt nyertek: 4035 52 9905 73 10332 13845 51 16848 64 98 20660 22709 11 72 25474 26503 85 27903 13 59 98 31507 52 56 80 91 34320 44 41012 22 92 96 41805 49 43639 76 90 48222 38 50514 36 57 82 51238 57992 63158 67929 39 57 86 71042 72950 73169 79 76904 24 80078 81123 44 84867 85754 73 86401 52 64 74 75 87104 36 88921 46 89709 14 58 100204 83 90 101379 103054 85 104916 58 105809 46 59 97 110808 30 112918 72 115650 116556 91 118852 86 119002 8 254 126214 127611 45 129481 131315 132951 133615 60 134848 89 93 139324 25 142085 144954 82 145541 146045 147717 26 43 62 148001 21 29 84 149830 37 48.

— **A kutyaadó elsikkasztásával vádolták a temerini jegyzőt.** Szomborból jelentik: Rajics Szvetisláv bácskai alispán névtelen levelet kapott, amelyben a levélíró Oberknezsevics Száva temerini jegyzőt, valamint Varga János községi bírót azzal vádolja, hogy tízenöt-ezer dinár községi ebadót elsikkasztottak. Rajics Szvetisláv alispán elrendelte a vizsgálatot és Bodonyi Gyula vármegyei főjegyző kiszállt Temerinbe, ahol a vizsgálat során megállapította, hogy a feljelentés teljesen alaptalan, mert a kérdéses összeg hiánytalanul megvan a községi adópénztárban.

Élő maharadza Szuboticán. A maharadza gyöngye teljesen új film revüje nemcsak látványos és elragadó, hanem rejtélyes is, mivel a revüben szereplő maharadza és urilányok nevét meglepetésként titokban tartják, így a közönségnek kell felismerni, hogy kik azok. Annyi bizonyos, hogy a revü élő maharadzája legalább olyan elegáns, mint Gunnar Tolnaes, kit a közönség bálványozott ebben a szerepében az egész világon. Premier hétfőn: a Lillikában.

— **A szombori magántisztviselők gyűlése.** Szomborból jelentik: A szombori magántisztviselők egyesülete vasárnap délelőtt tíz órakor a Szloboda-szálló nagyteremben nagygyűlést tart. (10.896)

— **Szerencsétlenség a malomban.** Szomborból jelentik: Súlyos szerencsétlenség érte Molnár Kálmánt, a Jankovics-féle gőzmalom munkását. A felvonógépen fel akart menni az emeletre, de a felvonógép lezuhant és az esés következtében Molnárnak eltört a hátgerince. Súlyos sérülésével beszállították a kórházba.

Moravetz zenealbum

1927 évre 118 oldal, 55 mű

75 dinár. Szállítja a

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

zeneműosztálya

Orvosi hírek. Dr. Zoran Kamenković sebész-specialista, a zagrebi egyetemi sebészeti klinika v. asszisztense, megkezdte rendelését Vel.-Beckerekén a Zitni trg. (Gabona-tér)—Miletićeva (Temesvári)-u. sarkán. Nagyobb operációit dr. Heiner mann Parkszanatóriumában végzi. Telefon 112.

— Dr. Horváth József sztaramoravici orvos továbbképzés végett külföldre utazott.

Dr. Aleksa Ivić nalazi se u inozemstvu te ove godine neće slaviti noje kršno ime Sv. Arhangjela Mihaila.

Kraljevbregei pezsgó a vezető márkai

— **1925. évig készen vannak Szentaváros zárszámadásai.** Szentáról jelentik: A szentai házipénztár és a városi alapok zárszámadásai az 1920. évtől az 1925. évig elkészültek. A zárszámadásokat a házipénztáros és ellenőr lezárta és beterjesztette a városi tanácsnak hivatalos felülvizsgálatra. Az öt évi zárszámadást egy év alatt készítette el a házipénztár és a számvevőség.

BI-OXYNE³ n.p. alatt fehér fogak FOGPOR-PASTA-SZÁJUVIZ.

— **Zsidó ifjusági est Szomborbán.** A szombori zsidó ifjuság szombat este elhunyt elnökének, dr. Friedmann Ferencnek emlékére a Lloyd helyiségeiben emlékülennepélyt rendez. (10.897)

— **Kiütötte a szemét.** Szomborból jelentik: Schmidt Fülöp szombori asztalosmester inasai, Dózsa Károly és Karaba Lajos összeveszttek. A dulakodás hevében Dózsa kiütötte inastársa jobb szemét. Karabát beszállították a kórházba, Dózsa ellen megindult az eljárás

SZÖRMEKABÁT
1500 dinártól

SZÖRME 30 DINÁRTÓL

Spitzer

SUBOTICA

SOKOLSKA UL.

KINTORNA

Modern piktor (a modellhez): Maradjon nyugodtan! Hogy fessem jól az egyes részleteket, ha állandóan mozog?

A tanár ur a történelemórán felszólítja Mörickát:

— Ki volt az utolsó Árpád?

— A papám.

— Meg vagy bolondulva?

— Dehogya, de a mamám mindig azt mondja otthon a papának: Árpád, te egy utolsó vagy.

A vasuti parkban egy öreg ur megszólít egy fiatal anyát, aki csecsemőjét tolja a gyerekkocsiban:

— De drága ez a kis baba! Milyen idős?

— Három hónapos — feleli az anya.

— Ez a legkisebb gyermeke?

Bohringernek meghal a felesége. A temetés után, mikor a perselyezés kezdődik, Bohringer tíz dinárt csusztat a perselybe. A rabbi szemrehányóan rá néz:

— Édes fiam, nem mintha figyelmeztetni akarnálak, de azt tudnod kellene, hogy minél nagyobb a gyász, annál többet szokás adni.

— Pardon — mondja Bohringer — ezt nem tudtam. Kérek nyolc dinárt vissza.

SPORT

Becskerek—Kikinda

Becskerekéről jelentik: Vasárnap Kikindán Becskerek és Kikinda város válogatott csapatai futballmérkőzést tartanak. A mérkőzésre Markovics H. Lipót szövetségi kapitány a következő csapatot állította össze:

Kresedinac (Zsak) — Berger (Radnicski), Egyedi (Zsak) — dr. Cseremov (Obilics), Kovalszki (Kadima), Bischof (Radnicski) — Török (Kadima), Srbuly (Obilics), Jovanovics (Schwäbische), Kukin (Obilics), Bartu (Radnicski), Tartalékok: Meszman (Kadima), Markov II. (Zsak) és Rackov (Radnicski).

A csapat összeállításával Becskereken általában meg vannak elégedve, azt a jelenlegi viszonyok között a lehető legjobbnak tartják. Különösen sokat várnak a két összekötőnek, Srbulynak és Kukinnak szereplésétől, akik ugyan eddig még nem játszottak Becskereken, de a jöképességű vrsaci Dusan Silni legjobbjai közé tartoznak. Becskereken azt hiszik, hogy a csapat győzelmet fog aratni.

Vasárnapi sport Noviszadon. Noviszadról jelentik: Vasárnap Noviszadon a Juda Makkabi fog a Zsakkal barátságos mérkőzést rendezni.

Bajnoki mérkőzések Becskereken. Becskerekéről jelentik: Becskereken ez év folyamán még a következő bajnoki mérkőzéseket játszik le: Első osztályban: Dec. 19-ikén Obilics—Dusán Szilni (Vrsac). Másodosztályu: Nov. 21-ikén Borac—Debeljácsai SK. Nov. 28-ikén Kadima—Soko (Vrsac). Dec. 1-én Kadima—Debeljácsai SK. Dec. 5-ikén Radnicski—Borac és Schwäbische—Kadima. Dec. 12-ikén Borac—Schwäbische. Dec. 17-ikén Kadima—Borac.

Itt a karácsony!

Örökbecsü szép ajándék a

Rádió

A világ legjobb rádiója a

Tungsram

Tisztán és mellézközrej nélkül hallgathatja az egész világot minden időben

Lerakat és bemutatás:

De Dion Bouton

autószaküzlet, Suboticán

Aleksandrova ulica 6. szám

KÖZGAZDASÁG

Bonyodalmak

a noviszadi vámhivatal építése körül

A belügyminisztérium formai okokból nem írta alá a városnak az államra kötött szerződését

Noviszadról jelentik: Egy régóta húzó városi ügy befejező akkordja elé váratlan akadályok tornyosultak. Noviszad városa két éven keresztül tárgyalta a pénzügyminiszterrel és a vámvezérigazgatósággal a noviszadi Dunaparton építendő új vámhivatal és vámraktár ügyében és a városi közgyűlés is többször foglalkozott ezzel a kérdéssel, amelynek tárgyalásai annyira előrehaladtak, hogy a város és a pénzügyminisztérium november 17-re tüzte ki a megállapodás szerződésbe foglalását és aláírását. Lákics János polgármester-helyettes, valamint dr. Damjanovics Szevan városi gazdasági tanácsnok szerdán ebben az ügyben Beogradba utaztak és magukkal vitték a noviszadi városi főügyési hivatal által elkészített szerződést, hogy aláírassák.

A szerződés aláírásához a pénzügyminisztériumon kívül a belügyminisztérium képviselője és Schmidt vámvezérigazgató is megjelent. A belügyminisztérium részéről megjelent inspektor azonban kijelentette, hogy a szerződés nem írható alá, mert abból a legfontosabb rész hiányzik. Az állam ugyanis kötelezettséget vállalt arra, hogy a város által felépítendő vámhivatal és vámraktár építési költségeit, amelyet a város előlegez, évi 840.000 dináros részletekben mindaddig törleszti, amíg az építési költség fedezetet nem nyer és akkor az épület az állam tulajdonába megy át. Noviszad város kiszélesített tanácsa közgyűlési határozatában azonban az építési összeget nem precizizta. A belügyminiszteri inspektor kikötötte, hogy a város a szerződés aláírása előtt készítesse el az új vámhivatal és vámraktár terveit, írjon ki pályázatot és csak akkor lehet szó a szerződés aláírásáról, amikor az építési összeg is ismeretessé válik. A belügyminiszteri inspektor álláspontjához a pénzügyminisztérium és a vámvezérigazgatóság is csatlakozott. A város most valószínűleg a jövő hétre hív össze értekezletet, amelyhez az építésiügyi minisztériumot, a vámvezérigazgatóságot és a szubotikai vasutigazgatóságot is meg fogja hívni.

Ez az értekezlet fogja egyúttal az új vámhivatal végleges helyét megállapítani. Az új vámhivatal előreláthatólag 5-6 millió dinárba fog kerülni a városnak.

Két új európai kartel. Két új európai kartel van alakulóban. Az alumíniumvárcs szindikátusba tömörülnek és ercvonatkozólag már alá is írták a szerződést. A közös irodát a svájci Neumannben állították fel, a kartel végrehajtóbizottsága Párisban székel. December első napjaiban az összes európai fávalalatos tanácskozásra jönnek össze Amsterdamban és meg akarják alakítani az európai fakartelt. Eddig az osztrák, a csehszlovák, a lengyel, a román és a finn fávalalatosok jelentették be csatlakozásukat.

A becskerekli kamara költségvetése. Becskerekről jelentik: A bánáti kereskedelmi- és iparkamara pénzügyi bizottsága csütörtök este ülést tartott, a melyen a kamara jövő évi költségvetését tárgyalták, azonkívül felülvizsgálták a kamara pénztárát és pénztárkezelését. A bizottság a pénztárt a legteljesebb rendben találta. A költségvetési tervezetet a pénzügyi bizottság elfogadta és a november 25-re összehívott igazgatósági ülés elé terjeszti döntést végett.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Vasárnap, november 21

Bécs (517.2): 10: Orgonahangverseny. 11: Szimfonikus hangverseny. 16: André Hummer orkeszter koncertje. 18.10: Kamarazene. 19.30: »Pillangó kisaszonny« Puccini operája.

Zagreb (275.2): 17: Délutáni zene. 19.45: Előadás. 20.15: Táncczene. 21.30: Hírek, sport, időjárás.

Milanó (315.8): 16.30: Ének. 21: Az »U. R. J.« kvintettjének hangversenye. 23: Jazzband.

Lipce (357.1): 8.30: Orgonahangverseny. 12: Modern kamarazene. 20.30: Koncert.

Megjelent a
SLÁGERAPPARATUS
kérje még ma árjegyzékünket!
KONRATH D. D.
Subotica

London (361.14): 20.55: Hangverseny. 21.15: Mendelssohn-est.

Róma (422.6): 10.30: Hangverseny. 17.30: Jazzband.

Berlin (483.9): 17: Koncert. 21.15: Hangverseny. 22.30: Táncczene.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: »Az asszonyok iskolája« Szederkényi Anna előadása. 19.30: A magyar filharmonikusok második hangversenye, Klemens Kraus vezényel.

A legszebb asszony arca se mentes igen gyakran ráncoktól, gyűrődésektől, bőrtisztáltságtól, amelyet az éles levegő és a hideg szokott okozni.

SIMON-KREME
(Crème Simon)

használat naponta a még nedves bőrre, mosdás után, a lekezeses hibát is azonnal megszünteti és megóvja arcának puhaságát, ruganyosságát és üdöségét.

Mindenütt kapható.

SIMON KRÉM, PUDER ÉS SZAPPAN
Parfumerie Simon, 59. Fg. St. Martin, Paris

TŐZSDE

Zürich, nov. 19. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 18.20, London 25.145, Newyork 518.5, Brüsszel 72.10, Milanó 21.85, Amsterdam 207.20, Berlin 123.05, Bécs 73 egynyelcad, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 57.5, Budapest 72.60, Bukarest 2.85.

Beograd, nov. 19. Zárlat: Páris 199.50, London 276, Newyork 56.63, Genf 10.9425, Milanó 239, Amsterdam 22.70, Berlin 13.47, Bécs 8, Prága 168.10.

Szombori gabonátözsde, nov. 19. Buza 76 kg-os 280-285 dinár, 75 kg-os 275-280 dinár. Rozs 210-215 dinár. Zab bácskai 145.5-147.5 dinár, szefémi 147.5-150 dinár. Árpa 63-64 kg-os 160-167 dinár, 63-64 kg-os 170-175 dinár, tavaszi árpa 65-66 kg-os 185-190 dinár. Kukorica bácskai 175-180 dinár, bánáti 170-175 dinár, szerémi 180-185 dinár, szárított kukorica bácskai november-december 150-155 dinár. Új kukorica csöves november 120-125 dinár. Bab fehér 165-170 dinár. Forgalom 78 és fél vagon. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytözsde, nov. 19. Buza bácskai kínálat 282.5. Árpa 1 vagon bácskai 64 kilós 192 dinár, 2 vagon bácskai 66 kilós 200 dinár. Tengeri két vagon bácskai új garantált minőség 130 dinár, 6 vagon bácskai december, január februári 142.5 dinár, 2 vagon bánáti szárított 145 dinár, 1 vagon szerémi garantált minőség 135 dinár. Liszt 1 vagon 0-ás GG, bánáti 450 dinár, 1 vagon 2-es bácskai 410 dinár, 0-ás G, kínálat 460 dinár. Korpa 2 vagon bácskai jutazsákokban 110 dinár, 2 vagon korpa szerémi január jutazsákokban 120 dinár. Disznósír kínálat netto, franko hordóban 1800 dinár, kereslet 1700 dinár. Irányzat: változatlan.

Szentai gabonaárak, nov. 19. A pénteki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 275 dinár. Ótengeri 157.50-160 dinár. Újtengeri azonnali szállításra 122.50-125 dinár. Tavaszi szállításra 130-132.50 dinár ab hajó. Takarmányárpa 137.50-140 dinár. Sörárpa 150-155 dinár. Zab 130-132.50 dinár. Rozs 177.50-180 dinár.

Budapesti gabonátözsde, nov. 19. A határidőpiacon a csikágói hossz hatása alatt nagy áremelkedés történtek. A buza 7000, a rozs 2000 koronával drágult. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza márciusra 428.5-430.5, zárlat 431-432, májusra 428.5-433.5, rozs márciusra 337-338, zárlat 337-338. A készárupiacon is szilárd az irányzat, az áremelkedés itt azonban jelentéktelen. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 382.5-407.5, rozs 302.5-307.5, árpa 250-270, sörárpa 320-370, köles 190-200, tengeri 265-270, zab 227.5-240, repce 565-570, korpa 167.5-170, lucerna 27-31, lóhere 26-28, újtengeri 195-200.

Csikágói gabonátözsde, nov. 19. Buza decemberre 135.375, buza májusra 139.625, buza júliusra 133. Tengeri decemberre 71.125, tengeri májusra 79.875, tengeri júliusra 82.75. Zab decemberre 41.875, zab májusra 46.375, zab júliusra 45.5. Rozs decemberre 91, rozs májusra 98.125, rozs júliusra 97.5.

Megérkeztek és kirakatomban láthatók a legújabb modellek, Goldscheider, meissen, nymphenburgi, berlini és rosenthal műtárgyakból. Bőrmappák, író- és dohányzó-készletek, eredeti o/a festmények és radierungok állandó kiállítása.
BALOG LINA cég
SUBOTICA

Jobb megelőzni a bajt, mint gyógyítani. Sokkal nehezebb és költségesebb a betegséget megszüntetni, mint kellő időben történő védelemmel egészségesen tartani önmagunkat és szerveinket. Mindenkinek kötelessége, megóvni fogait a romlástól. A jó fogak jók maradnak, a szép fogak szépek maradnak, ha következetesen használjuk az ODOL-t. „Az ODOL-t használni” ezt jelenti: a szájat és a fogakat ODOL-lal alaposan kiöblíteni, lemosni, öblögetni, kefélni. Páráját ritkító szájudítás!

NYILT-TÉR

„Jedinstvo“ Pokopno Uduženje u Subotici.

Meghívó.

Egyesületünk rendkívüli közgyűlését **1926. november hó 21-én** d. e. 10 órakor tartja a „Nena“ (Hungária) vendéglő helyiségében, melyre a tagokat ezuton is meghívjuk.

Subotica, 1926. november hó 12

Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság indítványa az egyesület további működését illetőleg.

Értesitem összes volt tisztelt vendégeimet, hogy **Novi-Sadon, Duna utca 11 szám alatt a legkényesebb igényeknek megfelelő modern női fodrász termet és manikur szalont nyitottam**, ahol hajvágást, ondolást, hajfestést, hajmosást, manikurt stb. a legjobb szaktudással eszközölök. Szaktudásom garanciát nyújt a legjobb, legpontosabb és legelőzékenyebb kiszolgálásra.

Vendégeim pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel:

GÁL KATÓ

Duna ucca 11.

10679

Árverési hirdetmény

Bikács (Bánát) község mint erkölcsi testület f. é. december 2 án d. e. 10 órakor a község-házán készpénzért elad 1 drb. kiselejtezt kant és 1 drb kiselejtezt köztényésztsre nem alkalmas bikát.

Bikács, 1926 november 16.

10685

Községi előjáróság

Árverési hirdetmény

Bánát-Topolya község, mint erkölcsi testület f. évi november 29-én d. e. 10 órakor a község-házán nyilvános árverésen elad 2 drb községi jól hízalt és köztényésztsre nem alkalmas bikát és 2 drb kiselejtezt kant.

Bánát-Topolya, 1926. november 16.

10681

Községi előjáróság

Árverési hirdetmény

Vagyonbukott Milin Josif csödtömegéhez tartozó élő és holt gazdasági felszereléseket a csödtömegválasztmány határozata folytán e hó 23-ik napján kedden fogom a helyszínén, az alsó rétbén fekvő szálláson dl u. 2 órakor nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett elárvereztetni.

Starč-Bočej, 1926. november 17-én.

Dr. Vojnović Vladan

csödtömeggondnok.

10687

Árverési hirdetmény

Alulírott, mint csödtömeggondnok, közhirre teszem, hogy 1926 évi november hó 20-ik napján d. u. 3 órakor I. kör, Štrosmayerova ul. 22. szám alatt nyilvános árverésen eladnak a következő ingóságok: írógép, irodai butorok, íróasztal, szekrények, kályha, órák, különböző reklám-cikkek óraszerkezettel, drogua-cikkek, különféle bazár-árak stb. Vevő a megvett dolgot készpénzben kifizetni és nyomban elszállítani köteles.

Dr. Wilhelm Jenő

ügyvéd

10711

A „Sreća“ Jótékony Kiházasító Egyesület igazgatósága felkéri az alul felsorolt tagsági könyvek tulajdonosait, hogy az egyesület hivatalos helyiségében megjelenni sziveskedjenek a segély kifizetés napjának meghatározása véget; 663, 190, 115, 400, 135, 366, 510, 519, 306, 440.

10699

Igazgatóság.

CENTRIFUGA

60—70 cm kazánátmérettel, 1200 percnkénti fordulattal **megvételre kerestetik.**

Részletes ajánlatok kéretnek.

Cim a kiadóban.

10692

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a volt Csammáry-féle **vendéglőt és éttermet (Jelač čeva ul. 6.)** átvettem, amelyet a kapu alatti bejáratnál egy helyiséggel kibővítettem.

Bizva szaktudásomban, amelyről a n. é. közönség némileg már tájékozódva van, felszolgálók **esőrendű ételeket** (változatos étlappal) és **kitűnő itaokat.**

Naponta nagy választék friss **villásreggelikben ABONOMÁT FELVESZEK** Utazó uraknak étlap szerint **ebéd 4 fogás 15 din., vacsora 3 fogás 15 dinár. — Menü 12 dinár.**

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

Klein Miksa

a sombori Sloboda d. d. szálloda volt igazgatója

10563

Köszönetnyilvánítások

G. Bogojević, udvari gyógyszerháza, Skoplje

A küldött „Ruski Melem“-et megkaptam. Az eredmény kolosszális. Kérem küldjön azonnal még 10 dobozzal.

Jovo Miletić Temešvár

„Ruski Melem“-et megkaptam, az eredmény meglepően jó. Fogadja érte köszönetemet. **Salomon Saporta, kereskedő Solun**

A küldeményt megkaptam. Köszönöm. Kérem küldjön még egy tucat „Ruski Melem“-et a régi címre, **Mihaloki Dimo-Pulos, Jedrene.**

A csomagot megkaptam, az eredménnyel meg vagyok elégedve. Kérem küldjön még 10 „Ruski Melem“-et utánvétellel.

Ribarac Žagubica.

Női fehérneműt

átadok garancia mellett bizományi eladásra. Jól bevezetett vállalatok ajánlatait kérem „Rublja“ jelige alatt **Aloma Company Ljubljana** címre. 10673

Sugár Manó Subotica

1886—1926.

Üzletünk 40 éves fennállása alkalmából f. hó 21-27-ig jubileumi hetet rendezünk. Ezen idő alatt mélyen tisztelt vevőinknek az alant felsorolt gyárak gyártmányait **ajándéku kiosztjuk**

ALBUS SZAPPANGYÁR
NOVISAD

SIDOL
ZAGREB

Dénes Testvérek
Paprikamalom, Horgos

SCHICHT A. G.
Aussig

FRANCK H. FIAI
ZAGREB

PYRAM
VEGYÉSZETI GYÁR
VEL. BEČKEREK

A. A. Backer
London

HORNIMAN'S
London

UNION
cokoládé és bonbongyár
ZAGREB

SLAVIA D. D.
vegyészeti gyár Zagreb

Első Jug. Kémiai Gyár
NOVISAD

BIZJAK i DRUG
Rogaška Slatina

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a raktáron levő áruim minden elfogadható áron kiárulatom **Miško Pančić Subotica, Fő-tér (Radić-ház)**

Hölgyek figyelmébe!

Hajvágás, ondulálás, hajmosás, manikűr, hajfestés, bőrajavítás. Kihullott és vágott hajat veszek. Ugyanott egy elsőrangú férfi, női fodrászsegéd magas fizetés-el fevétezik. — Kisebbsz használó kirakatporált keresek megvételre.

Lagner János
 férfi- és női fodrász
 Subotica, Pašičeva ul. 6.

Komlódrót

színezett és fekete, minden szám-ban, gyárszerű lerakat. Leg-alsóbb árk mellett **novisad** raktáramról ró fön szájtó. Szükségletét

meglepően olcsón szerezheti be nálam. Meggyőződésül kérje be **ARAJANLATOMAT.**

Kuszli Gyula
 vaskere kedés
 Novisad, Temcrini ul. 8.

Kölesönöket

előnyös feltételek mellett törlesztésre folyósítok **Eladok**

bérbeadok, veszek, bérbeve-zelek földet, házakat, gyárakat és mindenféle ingóáru.

Beszerzek kávéházi, vendég öi, italmérsi honpolgársági és kiutazási engedélyeket.

Eljárók szabadalmazási ügyekben. E-fogadok mindennemű kérvények megírását és mindenféle ügyek utánjárását. Kérdézközlésekre válaszbélyeg mellékiendő; levelezés bármely nyelven.

Josip Peić
 trgovačka i komisionalna agen-tura I. Paja Kujundžića ulica 5.

Modern lakást

keresek a központban bérbe vao-örök áron. Cimeket a ki-adóba kérek „Földszintes” jelírére. 1054

I-a kályhaszén
 I-a diókoksz
 I-a bükk és gyertyánfa
 aprítva, házhoz szállítva legolcsóbban kapható
WEISZ DEZSÓ
 takereskedőnél
 Pođanska ulica 4. 1052

Novisad központjában jef rg lmu **REST URANT** csatlólló k miatt **AL D J** Cím megteudható Karđo d tőtrdá an, No i ac **VI on tr 7. 113**

Rinso

Ime az egyszerű Rinso-eljárás: Készítsd el Rinso-t a burkolat utasítása szerint. Aztasd benne a fehérneműt éjjelen át, reggel csak öblítsd ki és akaszd fel száradni — ez az egész.

Csak kiöblíteni — semmi esetre dörzsölni!

R. S. HUDSON LIMITED, LIVERPOOL, ENGLAND.

Vezérképviselőt és lerakat: **NORBERT WEISS i DRUG ZAGREB, SAJMIŠTE 51.**

Telefon 7—33. — Táviratcim: NORBERTIS.

Minden kereskedésben és drogeriában kapható

Hu. 516250

Mi az Ultraphon?

Ultraphon a legújabb technikai vívmányok alapján készült beszélőgép, amely minden eddig létezett beszélőgépet annyira felülmul, hogy általa a hang művészi visszaadásának eddig soha, sehol sem tapasztalt tökéletességét lehet elérni.

Hallgassa meg az **Ultraphont** és hasonlítsa össze bármely beszélőgéppel és Ön csak az **Ultraphont** fogja választani. A „Ultraphon” a legkomolyabban veendő hangszer, természetű hangvisszaadással és **utolérhetetlen** erősséggel.

Bemutatás és eladás

Popper István Novisad
 Jevrejska-uca 15

2369

Beck Jenő

Szövött és kötöttáru gyár készítmé-
 nyei általánosan elismertek és a legjobbak

Pašičeva ulica 8
 Gőzfürdő mellett

A legdivatosabb, a legsikkesebb bársonykalapokat

„D a m e“

kalapszalombán kaphatók Karadžičeva ul. 14. (Báranykőz)

Reklámkalapjainkat hi-hetetlen olcsón adjuk.

Alakítások olcsón, szépen és gyorsan!

Vidékiek aznap kielégítettek!

Keresek

a beltér közelében egy **3—4 szobás**

vízvezetékes modern **lakást**

Cím a hirdóban.

00601

Florenzi maróni

és olasz **János kenyér** nagyban és kicsinyben kapható 10327

Schäffer Róza

fűszer és déligyümölcs ke-reskedő, a főpostával szem-ben. Telefon: 573.

ÜGYNÖKÖK

kik az összes fűzer- és vegyeskereskedőket látogat-ják, az ország egész terü-letére magas provízió mellett **felvétetnek**

Ajánlatokat „AGILIS” jel-ige alatt SCHMOLKA hir-detőiroda Novisad Jevrejska ulica 7 továbbít.

ELŐNYOMDÁT

MODERNŰ FELSZERELVE, LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT

Leopold Sámuel

előnyomda berende-zési gyára **Senta** 4852

KUBIKOS KORDÉKAT

használtat vagy újat **keresek megvételre**

Ajánlatokat:

VIG LA JOS
 Senta

cimre kérek.

10238

„KATZKI“

TŰZHELYEK

folytonégő

IR-KÁLYHÁK

felülmulhatatlanok

Kérjen árjegyzékelt

KATZKI, ZEMUN

Telefon: 169. 10443

Szappangyár

kisebb üzemű, olaj és do-boz készlettel előnyös árért szabadkézből

e l a d ó.

Feltételek dr. Róna Gyula ügyvédi irodájában Som-borban megtudhatók.

Telefon 369.

10333

Tűzifa

I-a gyertyán, cser, kőris, tölgyhasáb keverve

36 dinár

I-a bükkhasáb

38 D.

aprítva és házhoz szállítva. Pontos mérés

Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.

Tűzifa vagonkételekben olcsó napi áron.

KORZO MOZI

Csütörtök—vasárnap!
Premier!
GLORIA SWANSON
Amerika népszerű prima-
donnajának kivételes
kvalitású attrakciója
Madame Sans Gene
Történelmi vígjáték Vic-
torien Sardou híres szín-
darabja után
Szemé yek:
Hübacher Kata, Gloria Swanson
Napoleon Emile Drain
Lelebre Charle de Roch-

LIFKA MOZI

Csütörtök—vasárnap!
Harry Liedke
Lya Mara
Verebes Ernő
a Marica grófné, Erdészleány,
Főhadnagy ur a feleségem ki-
tűnő együttesének pompás
ujdonsága
Keringő királynő
(An den schönen blauen Donau)
Hétfőtől! Uj film!
A maharadzsa gyöngye
Rabindranath Tagore romantikus
indiai története 9 felvonásban.
Táncos revüvel.
Minden előadáson **katonazene**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelű levéleket továbbítunk
Kérdezőkódokhoz választékos melléklet.

Legolcsóbban vásárolj kész
férfi-, női- és gyermek-
ruhákat Földes Samu-
uionnan berendezett ruha-
áruházában. Gyümölcs-
piac, Rudics utca. Divatos
férfiöltöny 500 din., férfi
raglán 600—700, fiu téli-
kabát 475, lánykabát 350,
női raglán 550, gummi kö-
peny 250, szövetzumi 450,
bőr kabát 850, szőrmebé-
léssel 975, divatnadrág
225, munkaköpeny 145 és
öltöny 165. Vidékre után-
vétellel, meg nem felelés
esetén a pénzt visszaküld-
öm. — Saját érdekében
üggyeljen a címre. Földes
Samu ruhaáruhaza. Kü-
lön osztály mérték utáni
rendelésre. 5905

Faüzlet, detail, iólbeveze-
tet és forgalmas, teljes
felszereléssel és egy szo-
bakonyha, azonnal elfog-
lalható lakással sürgős csa-
ládi elutazás végett azon-
nal eladó. Bővebbet Su-
botica, I. Manoilovičeva
ul. 7. szám alatt. 10608

Eladó egy 10 HP szívó-
gázmotor és egy 36 colos
kő. Kovács Mihály, Senta,
Lazarevič ul. 34. 10636

Uricsaládtól bizományba
átadott 3x4 méteres Ar-
geman szőnyeg, 2 nagy
gobelinkép, egy bronzszo-
bor állvánnyal, eredeti
festmények, 12 ebédlőszék,
perza szőnyegek és egy
Wertheim-kassza eladó.
Hitelbank-palota, II. em.
balra. 10640

Veszek 8 HP gőzgépet. —
Sarnvai Pál, Mužla (Ba-
nat). 10684

Eladó más vállalat miatt
sürgősen utánvos árban
1 európai és 1 Ford-kocsi,
keveset használt, teljes ió
karban. Bata Géznál,
Szarakanizsa. 10654

Legelsőrangú üzlet!
Kalapszalón „ESTERKA“
a KORZÓN, „Aleksandrova ulica 9.)
Bársonykalapok legszöbb anyagból és
elegáns kivitelben
90—100—150 dinár
Filzkalapok 80—100—150 dinártól
és feljebb
Frissen érkezett bécsi és párisi modellek.
Elegáns alakítások olcsó áron!

500 DRB. ÓRA INGYEN
Minden **IDOL-KREM** dobozban van
egy betű az

szöböl. Ha azokat összegyűjti és
beküldi az üres dobozokkal együtt
jutaimul kap egy órát

Kérje Ne fogadjon
minden hol! el mást!
Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D.
NOVISAD

Olcsóbb mint bárhol
ENGLER ALBERT
harisnya király
SUBOTICA
Strosmajerova ul. 8 — Huspiac
9885

Narodni Bioskop

Péntektől—vasárnapig
Kalandor szenzáció! Az izgalmas filmje!
Izgalmas hajszá az óserdőben!
MARKO
az akrobaták király, a Subotican, a legizgalmasabb és
legvakmerőbb filmjében
A SAN-SILOSI FENEVAD
Rendkívül izgalmas kalandor szenzáció az óserdőből
7 lebilincselő felvonásban. Főszerepben: MARKO
a világ legerősebb embere.
Hétfőtől! Világkirkusz szenzáció! **Cirkus Romanelli**
(Dummer August). Reinhold Schünzel remek alakítása

Fai mánavesszők. földi-
eper tövek kaphatók Rut-
kaynál Szegedi szőlők-
ben. 10639

Eladó 2 drb álló-gőzka-
zán, alkalmas kisebb für-
dőnek, központi fűtésre és
vizmelegítésre. 1 drb két
cylinderes stabil (fekvő-
szíju) gőzgép cca 6—8
PH kazán nélkül, 1 drb
három gummikerekes áru-
szállító-kocsi (Tricikli). 1
drb autómóso pumpa. 1
drb vörösréz destillier ap-
parat cca 80 literes. 4
ülékes »Opel« autó vil-
lanvilágítással. — Cim:
A. Kováč. Sombor,
Kralia Petra 2. 10356

Eladó 1 db 6 HP Hoffher
Schrantz cséplőgarnitúra
teljes felszereléssel. Bő-
vebbet Vulits Sztankónál,
Somborban. 10224

Eladó 2 drb álló-gőzka-
zán, alkalmas kisebb für-
dőnek, központi fűtésre és
vizmelegítésre. 1 drb két
cylinderes stabil (fekvő-
szíju) gőzgép cca 6—8
HP kazán nélkül, 1 drb
három gummikerekes áru-
szállító-kocsi (Tricikli), 1
drb autómóso pumpa, 1
drb vörösréz destillier ap-
parat cca 80 literes. 4
ülékes »Opel« autó vil-
lanvilágítással. — Cim:
A. Kováč. Sombor, Kralia
Petra 2. 10356

Eladó egy Meteor-kálvya,
középnagvság. Szabó sze-
relő. Zmai Jovin tré 5.
Subotica. 10289

Eladó Staribečén a főut-
cán régi, iólbevezetett
mészárszék berendezés-
sel, mely áll: egy iég-
szekrény, két pult, az
egyk márványlappal, há-
rom mérleg és két tőke.
Érdeklődni Prodanov Sve-
tožárnál, Staribečei. 10624

Kovácsszerszámok eladók
Kovács Mihálynál Baesko-
Petrovoszelón. 10629

Nagy, négyoszobás ház,
két hozzátartozó kisebb
házzal, nagvszámú gaz-
dasági épületekkel, 3 hold
telekkel, alkalmas barom-
fi és sertéstenyésztésre,
vásártér közelében eladó.
Bővebb felvilágosításokat
ad Popovics gyóvsze-
részt. Velikakikinda. 10685

Olcsón eladó 1 Ford te-
herautó, 1 drb 10 üléses
Ford omnibus, Reichel, No-
visad Streliačka ul. 47.
10674

Férfi zokni 7.— Din.
Zokni tartó 5.— ”
Selyem nyakkendő 5.— ”
Selyem sál 20.— ”
Selyem sál 35.— ”
Férfi ing fehér 50.— ”
Férfi ing szines 63.— ”
10457

LEVELEZÉS

Ineven mintacsomag!
Dostal toilette gyöngy-
rából. Egyszeri használat
elég. Pattanás, mitesz-
szer, arcisztátlanság eltü-
nik. Bélyegre 1½ dinárt.
Kemikalija Novisad 144.
10590

FOGLALKOZÁS

Házmeztért keresek azon-
nalra. Sombor, Kralia Pet-
ra ulica 30. 10587

Kifutófiu. erős, ióházból
való, felvétetik. Cim a
kiadóban. 10633

Tanulóleányokat felvesz
Pompadour kozmetika
Városház épület. 10651

Vzletni
KÖNYVEK
Legjutányosabban
FISCHER ERNŐ
GRAFIKAI MŰINTÉZETÉBEN
SUBOTICA

Intelligens. németül tudó
kisasszonyt keresek egy
g gyermek mellé. Aiánlato-
kat fényképpel. Mikuska,
Subotica. Sudarevičeva
ulica 25. 10649

Malomiavitást legolcsób-
ban vállalok. Vidékre is
megyek. Szivák Ferenc
malomszerelő Jaša-Tomič
(Banat). 10667

Perfekt horvát könyvelőt
vagy könyvelőnőt, aki
bírja a német és horvát
nyelvet (lehetőleg) gvors-
író) azonnali belépésre
keresek. Cim a kiadóban.
10669

Suche älteres Fräulein
mit Jahreszeugnissen zu
meinem fünfiähriger Toch-
ter. Adresse: Frau Matia
Schossberger, Zmai Jo-
vina ul. 15. 10710

Szakácsnő tiszta, szorgal-
mas, ki önállóan, izletesen
főz, hosszú bizonyítvány-
nyal, kis családhoz de-
cember 1-re felvéteik. —
Aiánlatok fizetési igényvek-
kel Zagreb, Berislavičeva
II. I. küldendők. 10637

Középkorú iómezielenesü
nő házvezetőnőnek ven-
déglobe azonnal felvétetik.
Cim noviszadi kiadóban.
10682

Sochet kis családdal ke-
restetik azonnali felvétel-
re. Pályázók személyes
bemutatkozás, fizetés meg-
egvezés szerint. Jelentke-
zők forduljanak Wolf
Zsigmondhoz, Izraelita hit-
község, Potiski-Sveti-Ni-
kola (Banat). 10689

Intelligente Erzieherin mit
Jahreszeugnisse Kinderple-
ge und Erziehungs-Kurs,
sucht Stelle, Briefe erbe-
ten unter »Tüchtige-Kraft«
an die Administration. 10714

Utazó több évj gvakorlat-
tal, egész Jugoszláviát, be-
utazta, állást keres mint
utazó vagy mint rövidáru
kereskedősegéd. Szerb,
német, magyar nyelvben
perfekt. Cim megtudható:
Dr. Szántó Miklós, Som-
bor. 10701

Okleveles gvóvszerész,
szerb, magyar, német
nyelvismerettel munkát ke-
res. Save Tekelije 28. De-
csev-patika. 10668

VÉTEL-ELADÁS

Foto-atelier Zagrebban, a
centrum legforgalmasabb
helyén betegség miatt na-
gvon olcsón eladó. Bec-
ses ajánlatokat »Nagy
iövő« ieligére »Jugomos-
se« hirdető irodája, Za-
greb, Gaieva I. továbbbit.
10524

Hallottad? Mesés szép
női *prémbundák* érkeztek
Eisler Izsó konfekció üz-
letébe és olyan olcsón le-
het ott vásárolni leány
és fiukabátokat is. *Legol-
csóbban* csak *Eisler*nél
vásárolhatunk! Barátok
temploma során. 10234

Vilsonova 22. alatti ház
szabadkézből eladó. Egy
ui hálószoba és zongora
eladó. 10541

Ióforgalmu polgári ven-
dégelő berendezéssel, ház-
zal együtt eladó, nagybe-
szálló udvarra, istállóval,
Bővebbet a tulajdonosnál,
Mikula Nándor, Staribečei,
10579

Ióforgalmu szüzevártóüz-
let berendezéssel együtt
eladó. Vizmezt Sándor
szüzevártó, Mol. 10602

Meteor vaskálvya, nagy,
legolcsóbban eladó. Cim a
kiadóban. 10604

Klubgarnitúra asztalká-
val olcsón eladó. Cim a
kiadóban. 10606

Selyem női harisnya 15.50 Din.
Női flór harisnya 18.— ”
Női hari nya 8.— ”
Bélelt kezlyü 20.— ”
Kötött kab it 85.— ”
D. M. C. slingölő 1.25 ”
Gyermekharisnya 5 din. feljebb

Legolcsóbban
csak
Braća Littmann-nál
(Huspiac) vásárolhat.
ÁRAINKRÓL GYŐZŐDJÉK MEG!!

Férfi zokni 7.— Din.
Zokni tartó 5.— ”
Selyem nyakkendő 5.— ”
Selyem sál 20.— ”
Selyem sál 35.— ”
Férfi ing fehér 50.— ”
Férfi ing szines 63.— ”
10457